

Brussell, 17 ta' Settembru 2025
(OR. en)

10015/25

Fajl Interistituzzjonali:
2013/0072(COD)

AVIATION 75
CONSOM 98
CODEC 762

ATTI LEGIŻLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: Pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-ħsieb tal-adozzjoni ta' **REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL** li jemenda r-Regolament (KE) Nru 261/2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitlegħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fejn jidhol it-trasport bl-ajru tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom

REGOLAMENT (UE) 2025/...
TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

ta' ...

li jemenda r-Regolament (KE) Nru 261/2004
li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri
fil-każ li ma jithallewx jitolgħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet
u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru
fejn jidhol it-trasport bl-ajru tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 100(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz ta' att leġislattiv intbagħat lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Regġuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja²,

¹ ĠU C 327, 12.11.2023, p. 115.

² Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-5 ta' Frar 2014 (ĠU C 93, 24/03/2017, p. 336) u l-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari ta' ... (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew ta' ... (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

Billi:

- (1) Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³ u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2027/97⁴ ikkontribwew b'mod sinifikanti għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru meta l-pjanijiet tal-ivvjagġar tagħhom jiġu interrotti minhabba imbark miċħud, dewmien twil ta' titjiriet, kanċellazzjonijiet jew ġestjoni ħażina tal-bagalji.
- (2) Madankollu, għadd ta' nuqqasijiet, li ħargu waqt l-implimentazzjoni tad-drittijiet skont ir-Regolamenti (KE) Nru 261/2004 u (KE) Nru 2027/97, xekklu l-potenzjal shiħ ta' dawk id-drittijiet fejn tidhol il-protezzjoni tal-passiġġieri. Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni aktar effettiva, effiċjenti u konsistenti tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru madwar l-Unjoni, hemm bżonn sensiela ta' aġġustamenti fil-qafas legali attwali. Dan saħqitu l-komunikazzjoni mill-Kummissjoni tas-27 ta' Ottubru 2010 bit-titolu: "Rapport tal-2010 dwar iċ-Ċittadinanza tal-UE: Inżarmaw l-ostakli għad-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE" li ħabbar miżuri biex jiġu żgurati gabra ta' drittijiet komuni partikolarment għall-passiġġieri tal-ajru u l-infurzar xieraq ta' dawn id-drittijiet.

³ Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitiġu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91 (ĠU L 46, 17.2.2004, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj>).

⁴ Ir-Regolament (KE) Nru 2027/97 tad- 9 ta' Ottubru 1997 dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi bl-ajru fir-rigward tat-trasport ta' passiġġieri u l-bagalji tagħhom bl-ajru (ĠU L 285, 17.10.1997, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/2027/oj>).

- (3) L-Istudju dwar il-livell attwali ta' protezzjoni tal-passiġġieri tal-ajru fl-UE kkummissjonat u ppubblikat mill-Kummissjoni fl-2020 (minn hawn 'il quddiem "l-Istudju") wera li l-prijorità ewlenija tal-passiġġieri hija li jingħataw assistenza f'każ ta' tfixkil fil-vjaġġ u li jiġu offruti rotta alternattiva sabiex jaslu fid-destinazzjoni tagħhom malajr kemm jista' jkun. L-Istudju wera li l-hlas ta' kumpens jiġi t-tielet f'termini tal-prijoritajiet tal-passiġġieri. Min-naħa l-oħra, l-Istudju wera wkoll li l-kostijiet assoluti u relattivi mgarrba mit-trasportaturi tal-ajru bl-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 żdiedu b'mod sinifikanti mill-2011 li jistgħu jirriżultaw f'restrizzjoni fuq l-ghadd ta' rotot operati jew fi tnaqqis fil-konnettività offruta mit-trasportaturi tal-ajru lill-passiġġieri fuq terminu ta' żmien fit-tul. Għaldaqstant, jenħtieġ li r-revizjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 tiffoka b'mod partikolari fuq id-drittijiet tal-passiġġieri għall-assistenza u l-ghoti ta' rotta ġdida, filwaqt li jitqiesu l-inċentivi ekonomiċi għat-trasportaturi tal-ajru u l-impatti fuq il-konnettività.
- (4) Jenħtieġ li l-passiġġieri li jivvjaġġaw fuq titjira koperta minn Obbligi ta' Servizz Pubbliku, b'tariffa shiha jew imnaqqa, ikunu soġġetti għall-istess drittijiet skont ir-Regolament (KE) Nru 261/2004.
- (5) Sabiex tiżdied iċ-ċertezza legali għat-trasportaturi u l-passiġġieri tal-ajru, hemm bżonn definizzjoni tal-kunċett ta' "ċirkostanzi straordinarji", li tqis is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-549/07 (*Friederike Wallentin-Hermann vs Alitalia – Linee Aeree Italiane SpA*) ("is-sentenza fil-Kawża C-549/07")⁵ dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament 261/2004. Jenħtieġ li l-kunċett ta' "ċirkostanzi straordinarji" jiġi ċċarat permezz ta' listi mhux eżawrjenti ta' ċirkostanzi li jikkostitwixxu ċirkostanzi straordinarji jew li ma jikkostitwux ċirkostanzi straordinarji. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tirrieżamina l-lista ta' ċirkostanzi straordinarji kull tliet snin u tipproponi, kif xieraq, li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill jaġġornaw dik il-lista.

⁵ Is-sentenza tal-Qorti (ir-Raba' Awla) tat-22 ta' Dicembru 2008, *Friederike Wallentin-Hermann vs Alitalia – Linee Aeree Italiane SpA*, il-Kawża C-549/07, ECLI:EU:C:2008:771.

- (6) Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-549/07, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li problema teknika mhux mistennija ma kinitx tikkostitwixxi ċirkostanza straordinarja, hlief meta l-problema teknika mhux mistennija originat minn difett mohbi fil-manifattura żvelat mill-manifattur tal-inġenju tal-ajru jew minn awtorità kompetenti, jew hsara lill-inġenju tal-ajru kkawżata minn atti ta' sabotagġ jew terroriżmu. Madankollu, fid-dawl tal-esperjenza miksuba u minhabba l-importanza prevalenti li jiġi żgurat li d-drittijiet mogħtija lill-passiġġieri skont dan ir-Regolament ma jkunux ta' detriment għas-sikurezza, jenħtieġ li f'ċerti kundizzjonijiet, kwistjonijiet tekniċi b'ċertu tagħmir jikkostitwixxu ċirkostanzi straordinarji.
- (7) Fis-sentenza tagħha fil-Kawzi Magħquda C-156/22, C-157/22 u C-158/22 (*TAP Portugal vs flightright GmbH u Myflyright GmbH*)⁶ dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li assenza mhux mistennija minhabba mard jew saħansitra mewt mhux mistennija, flit qabel it-tluq ta' titjira, ta' membru tal-ekwipaġġ li l-preżenza tiegħu hija essenzjali għall-operat tat-titjira ma kinitx tikkostitwixxi ċirkostanza straordinarja. Madankollu, minkejja li t-trasportaturi tal-ajru għandhom id-dmir li jieħdu l-miżuri raġonevoli kollha biex jiżguraw is-sostituzzjoni tal-bdot, tal-kobdot jew tal-ekwipaġġ tal-kabina minimu meħtieġ, l-iżgurar tal-konformità ma' dak l-obbligu fil-prattika barra mill-bażijiet tas-servizz tat-trasportatur tal-ajru jeħtieġ żmien konsiderevoli u kostijiet finanzjarji għoljin. Għalhekk, huwa xieraq li jiġi previst li l-mard jew il-mewt mhux mistennija ta' membru tal-ekwipaġġ li l-preżenza tiegħu hija essenzjali, pereżempju meta ssehh fil-jum ta' qabel it-tluq tat-titjira, barra mill-bażijiet tas-servizz ta' trasportatur tal-ajru, jenħtieġ li jikkostitwixxi ċirkostanza straordinarja.

⁶ Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) tal-11 ta' Mejju 2023, *TAP Portugal vs flightright GmbH u Myflyright GmbH*, il-Kawzi Magħquda C-156/22 sa C-158/22, ECLI:EU:C:2023:393.

- (8) Fis-sentenzi tagħha fil-Kawżi C-28/20 (*Airhelp Ltd vs Scandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden*)⁷, C-195/17 (*Helga Krüsemann u Others vs TUIfly GmbH*)⁸, C-613/20 (*CS vs Eurowings GmbH*)⁹ u fid-digriet tagħha fil-Kawża C-287/20 (*EL u CP vs Ryanair DAC*)¹⁰ dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li l-istrajkijiet tal-persunal tat-trasportatur tal-ajru ma jikkostitwux ċirkostanzi straordinarji. Madankollu, meta jsehh strajk, ċerti talbiet mill-persunal tal-linji tal-ajru ma jaqgħux taht il-kompetenza tat-trasportatur tal-ajru u ma jkunux fil-kontroll tiegħu, bhal bidliet fl-età tal-irtirar jew għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji li jistgħu jiġu indirizzati biss mill-awtoritajiet pubbliċi. Għalhekk, huwa xieraq li jiġi previst li ċerti strajkijiet mill-persunal tal-linji tal-ajru jenhtieg li jikkostitwixxu ċirkostanzi straordinarji.
- (9) Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-173/07 (*Emirates Airlines - Direktion für Deutschland vs Diether Schenkel*)¹¹ dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li l-kunċett ta' "titjira" fis-sens tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 ma giex definit iżda l-Qorti tal-Ġustizzja interpretatu bħala li jikkonsisti essenzjalment minn operazzjoni ta' trasport bl-ajru, bħala "unità" ta' tali trasport, li ssir minn trasportatur tal-ajru li jiffissa l-itinerarju tagħha. Sabiex tiġi evitata l-inċertezza u fid-dawl tal-esperjenza miksuba, jenhtieg li issa tingħata definizzjoni aktar ċara ta' "titjira", kif ukoll il-kunċetti assoċjati ta' "titjira ta' konnessjoni" u "vjaġġ".

⁷ Is-sentenza tal-Qorti (Awla Manja) tat-23 ta' Marzu 2023, *Airhelp Ltd vs Scandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden*, il-Kawża C 28/20, ECLI:EU:C:2021:226.

⁸ Is-sentenza tal-Qorti (It-Tielet Awla) tas-17 ta' April 2018, *Helga Krüsemann et vs TUIfly GmbH*, il-Kawża C- 195/17, ECLI:EU:C:2018:258.

⁹ Is-sentenza tal-Qorti (Id-Disa' Awla) tas-6 ta' Ottubru 2021, *CS vs Eurowings GmbH*, il-Kawża C- 613/20, ECLI:EU:C:2021:820.

¹⁰ Id-digriet tal-Qorti (It-Tmien Awla) tal-10 ta' Jannar 2022, *EL u CP vs Ryanair DAC*, il-Kawża C- 287/20, ECLI:EU:C:2022:1.

¹¹ Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) tal-10 ta' Lulju 2008, *Emirates Airlines - Direktion für Deutschland vs Diether Schenkel*, Kawża C- 173/07, ECLI:EU:C:2008:400.

- (10) Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-537/17 (*Claudia Wegener vs Royal Air Maroc SA*)¹² dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li r-Regolament (KE) Nru 261/2004 kien japplika għal parti ta' kwalunkwe titjira li kienet parti minn vjaġġ wiehed, irrispettivament minn fejn seħhet it-titjira, inkluż titjiriet operati għalkollox barra mill-Unjoni. Meta l-punt tat-tluq inizzjali jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, jew, meta t-trasportatur tal-ajru li jopera jkun trasportatur tal-ajru tal-Unjoni li jopera, meta d-destinazzjoni finali tal-vjaġġ tkun tinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, jenhtieg li japplika dan ir-Regolament.
- (11) L-Istudju wera livelli differenti ta' konformità mar-Regolament (KE) Nru 261/2004 mit-trasportaturi tal-ajru, fejn it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni ġeneralment urew livell oġġla ta' konformità mit-trasportaturi tal-ajru ta' pajjiżi terzi. Għalhekk, jekk jerga' jkun hemm kundizzjonijiet ekwi bejn it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni u ta' pajjiżi terzi u t-titjib tas-sostenibbiltà ekonomika tat-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni se jagħtu appoġġ lill-kompetittività tal-Unjoni u fl-aħħar mill-aħħar itejbu l-protezzjoni tal-passiġġieri b'mod ġenerali.
- (12) L-Artikolu 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jirrikonoxxi l-karatteristiċi speċjali tar-reġjuni ultraperiferiċi, b'mod partikolari minhabba li huma remoti. Fid-dawl tal-esperjenza miksuba bir-Regolament (KE) Nru 261/2004, huwa meħtieġ li tiġi żgurata l-konnettività territorjali għar-reġjuni ultraperiferiċi u tissaħħaħ il-koeżjoni mal-Unjoni kollha, li jkun għall-benefiċċju aħħari tal-passiġġieri. Minhabba l-karatteristiċi speċifiċi tal-vjaġġi bejn ir-reġjuni ultraperiferiċi u territorju ieħor ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, l-ammont ta' kumpens jenhtieg li jiġi ddeterminat abbażi tad-distanza reali tal-vjaġġi.

¹² Is-sentenza tal-Qorti (It-Tmien Awla) tal-31 ta' Mejju 2018, *Claudia Wegener vs Royal Air Maroc SA*, il-Kawża C- 537/17, ECLI:EU:C:2018:361.

- (13) Il-biljetti jinħarġu jew jiġu awtorizzati minn trasportatur tal-ajru li jopera wara l-konklużjoni ta' kuntratt ta' trasport bl-ajru ma' passiġġier. Jenħtieġ li dawn ikunu jistgħu jiġu identifikati permezz ta' numru uniku tal-biljett u jkun fihom referenza unika relatata ma' kuntratt ta' trasport bl-ajru uniku mahruġ waqt il-ħin tal-prenotazzjoni. Jenħtieġ li jkopru titjira waħda jew titjira ta' konnessjoni, mingħajr ma jitqiesu l-waġfiet intermedji għal finijiet tekniċi u operattivi. Jenħtieġ li jkun fihom diversi punti ta' informazzjoni rigward dik it-titjira jew dik it-titjira ta' konnessjoni bħad-data tat-titjira, l-ajruporti tat-tluq u tal-wasla, il-ħinijiet skedati tat-tluq u tal-wasla, l-isem u l-kunjom tal-passiġġier, in-numru tat-titjira u l-isem tat-trasportatur tal-ajru li jopera.
- (14) Fis-sentenza taġħha fil-Kawża C-22/11 (*Finnair Oyj vs Timy Lassooy*)¹³ dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li l-kunċett ta' "imbark miċhud" għandu jiġi interpretat bħala relatat mhux biss ma' każijiet ta' imbark miċhud minħabba eċċessi fil-prenotazzjoni, iżda anki ma' dawk ta' imbark miċhud għal raġunijiet oħra, bħal raġunijiet operattivi. Jenħtieġ li l-passiġġieri li jkunu pprezentaw ruħhom għall-imbark u li ma jithallewx jitolgħu jew li jkunu ġew infurmati minn qabel li, kontra r-rieda taġħhom, mhux ser jithallew jitolgħu jiġu rimborżati mingħajr dewmien zejjed.
- (15) Fl-istess ħin, hemm raġunijiet validi biex passiġġieri ma jithallewx jitolgħu, bħal saħħa, sikurezza, sigurtà jew dokumentazzjoni tal-ivvjaġġar inadegwata. It-trasportaturi tal-ajru għandhom ukoll raġunijiet validi biex jiċhdu l-imbark lill-passiġġieri li juru mgħiba problematika li thedded is-sikurezza jew is-sigurtà ta' titjira, kif imsemmi fil-Konvenzjoni emendata dwar ir-Reati u Ċerti Atti Oħra Mwettqa abbord Inġenji tal-Ajru ffirmata f'Tokyo fl-14 ta' Settembru 1963. F'dawk il-każijiet, jenħtieġ li t-trasportatur tal-ajru li jopera jgħorr l-oneru tal-prova.

¹³ Is-sentenza tal-Qorti (It-Tielet Awla) tal-4 ta' Ottubru 2012, *Finnair Oyj vs Timy Lassooy*, Kawża C- 22/11, ECLI:EU:C:2012:604.

- (16) Sabiex jittejbu l-livelli ta' protezzjoni, jenhtieg li l-passigġieri ma jiċċahdux l-imbark fuq titjira ta' ritorn għar-raġuni li ma jkunux hađu t-titjira ta' hrug koperta mill-istess kuntratt ta' trasport bl-ajru.
- (17) Bhalissa, il-passigġieri kultant jiġu imposti tariffi amministrattivi punittivi għall-korrezzjoni ta' żbalji ta' ortografija fl-ismijiet tagħhom. Jenhtieg li korrezzjonijiet raġonevoli ta' żbalji fil-prenotazzjoni, jew bidliet amministrattivi, jingħataw mingħajr ħlas sakemm il-korrezzjonijiet jew bidliet imfittxa ma jwasslux għal bidla fil-ħin tat-titjira, id-data, l-itinerarju jew il-passigġier.
- (18) Jenhtieg li f'każ ta' kanċellazzjoni, l-għażla bejn ir-riċevuta ta' rimborż, l-issoktar tal-vjaġġ permezz tal-għoti ta' rotta alternattiva jew l-ivvjaġġar f'data aktar tard tkun id-deċiżjoni tal-passigġier u mhux tat-trasportatur tal-ajru.
- (19) Jenhtieg li l-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti fl-ajruporti li jimmaniġġaw aktar minn ħames miljun moviment ta' passigġieri fis-sena, u l-fornituri ta' servizzi essenzjali tal-ajruporti, b'mod partikolari t-trasportaturi tal-ajru u l-fornituri ta' groundhandling, jikkooperaw biex itaffu kemm jista' jkun l-impatt ta' każijiet multipli ta' tfixkil fit-titjiriet fuq il-passigġieri. Għal dan il-għan, jenhtieg li l-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti jhejju pjanijiet ta' kontinġenza għal tali okkorrenzi u jaħdmu flimkien fl-iżvilupp ta' tali pjanijiet. Fl-ajruporti l-oħra kollha, jenhtieg li l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jagħmel l-isforzi raġonevoli kollha biex jikkoordina u jagħmel arrangamenti mal-utenti tal-ajruport f'sitwazzjonijiet li jistgħu jwasslu għal numru konsiderevoli ta' passigġieri jithallew l-art u biex iżommu lill-passigġieri li jithallew l-art infurmati.

- (20) Jenhtieg li r-Regolament (KE) Nru 261/2004 jinkludi esplicitament id-dritt għal kumpens għall-passiġġieri li jesperjenzaw dewmien twil, f'konformità mas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawżi Magħquda C-402/07 (*Christopher Sturgeon, Gabriel Sturgeon u Alana Sturgeon vs Condor Flugdienst GmbH*) u C-432/07 (*Stefan Böck u Cornelia Lepuschitz vs Air France SA*)¹⁴ (is-“sentenza fil-Kawżi Magħquda C-402/07 u C-432/07”). F'konformità mal-prinċipju ta' trattament ugwali msemmi f'dik is-sentenza, jenhtieg li japplikaw l-istess regoli ta' rimborż, l-għoti ta' rotta alternattiva u kumpens.
- (21) Is-sentenza fil-Kawżi Magħquda C-402/07 u C-432/07 irreferiet għal limitu ta' hin ta' tliet sigħat biex jiskatta l-kumpens f'każijiet ta' dewmien. Madankollu, l-esperjenza miksuba minn wara l-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 turi li hafna dewmien ma jistax jiġi solvut fi żmien it-tliet sigħat imsemmija f'dik is-sentenza u li limitu qasir jista' jżid l-għadd ta' kanċellazzjonijiet ta' titjiriet fejn it-trasportaturi tal-ajru jnaqqsu l-effetti indiretti ta' titjiriet imdewma fuq it-titjiriet sussegwenti billi jikkancellaw titjira waħda jew diversi titjiriet biex jippożizzjonaw l-inġenju tal-ajru mill-gdid għal titjira li jmiss. Fil-bieċa l-kbira taċ-ċirkostanzi, il-passiġġier xorta jippreferi dewmien milli kanċellazzjoni minhabba li l-passiġġier ikollu aktar ċertezza dwar il-wasla tiegħu fid-destinazzjoni rilevanti mal-ewwel opportunità. Fuq hafna rotot, il-frekwenza tat-titjiriet hija limitata, u f'każijiet ta' kanċellazzjoni, il-passiġġier ma jistax jingħata rotta alternattiva minnufih. Għalhekk, iż-żieda fil-limitu ta' hin tipprezenta vantaġġ għall-passiġġier.

¹⁴ Is-sentenza tal-Qorti (Ir-Raba' Awla) tad-19 ta' Novembru 2009, *Christopher Sturgeon, Gabriel Sturgeon u Alana Sturgeon vs Condor Flugdienst GmbH* (C-402/07), u *Stefan Böck u Cornelia Lepuschitz vs Air France SA* (C-432/07), Kawżi Magħquda C- 402/07 u C-432/07, ECLI:EU:C:2009:716.

- (22) Bl-ghan li tinzamm il-konnettività, jenhtieg li jizdiedu l-limiti fejn, jekk jinqabzu, id-dewmien jaghti lok ghal dritt ghal kumpens, biex jittiehed kont tal-impatt finanzjarju u ta' kompetittività fuq is-settur. B'dan il-mod, ser ikun possibbli li jigi evitat li jinghata incensiv ghal kwalunkwe zieda fil-frekwenza ta' kannellazzjonijiet jew restrizzjonijiet fl-ghadd ta' rotot operati jew tnaqqis fil-konnettività offruta lill-passigġieri fuq terminu ta' żmien fit-tul. Sabiex jigi żgurat li l-passigġieri li jivvjagġaw fl-Unjoni jiffaċċjaw kundizzjonijiet omogenji għall-kumpens, jenhtieg li l-limitu jkun l-istess għall-ivvjagġar kollu fl-Unjoni.
- (23) Il-kumpens standardizzat fir-Regolament (KE) Nru 261/2004 jservi biex jikkumpensa għal telf ta' hin li huwa komuni għall-passigġieri kollha. L-ammonti ffissati fir-Regolament (KE) Nru 261/2004 jistgħu f'bosta każijiet imorru lil hinn mill-valur tad-dannu mġarrab mill-passigġieri kif stabbilit minn studji ekonomiċi. Għaldaqstant huwa xieraq li jiġu definiti limiti differenti għall-kumpens skont id-distanza tat-titjira mfixkla u d-dewmien fil-wasla.
- (24) F'konformità mal-isforzi tal-Unjoni biex tippromwovi mobbiltà b' impatt newtrali fuq il-klima u li ma tagħmilx ħsara lill-ambjent, huwa xieraq ukoll li jigi żgurat li l-oqfsa regolatorji għad-drittijiet tal-passigġieri tal-modi tat-trasport jikkonverġu sa fejn ikun possibbli u li l-kumpens previst bejn diversi modi tat-trasport jingiebu fl-istess livell.
- (25) Sabiex tiġi żgurata ċ-ċertezza legali, jenhtieg li r-Regolament (KE) Nru 261/2004 jikkonferma esplicitament li t-tibdil fl-iskedi tat-titjiriet għandu impatt simili fuq il-passigġieri bħall-kannellazzjonijiet u d-dewmien u għaldaqstant jenhtieg li jirrizulta fl-istess drittijiet.

- (26) Jenhtieg li l-passigġieri li jtilfu titjira ta' konnessjoni li hija parti minn vjaġġ b'rizultat ta' tfixkil ta' titjira precedenti jiġu assistiti kif xieraq waqt li jkunu qed jistennew li jinghataw rotta alternattiva. F'każijiet bhal dawn, f'konformità mal-prinċipju ta' trattament ugwali, jenhtieg li l-passigġieri jkunu intitolati għal kumpens meta jaslu fid-destinazzjoni finali tat-titjira jew tat-trasport alternattiv tagħhom, fuq bażi simili għall-passigġieri li jesperjenzaw tfixkil ta' titjiriet diretti.
- (27) Fil-hin tal-prenotazzjoni u qabel ix-xiri tal-biljetti, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru, jew, skont il-każ, l-intermedjarji jinfurmaw b'mod ċar lill-passigġieri jekk il-pjanijiet tal-ivvjaġġar tagħhom ikunux koperti minn kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed u dwar id-drittijiet tagħhom skont ir-Regolament (KE) Nru 261/2004, b'mod partikolari fir-rigward ta' titjiriet ta' konnessjoni mitlufa.
- (28) Sabiex titjieb il-protezzjoni tal-passigġieri, jenhtieg li jiġi ċċarat li l-passigġieri li t-titjira tagħhom ittardjat jenhtieg li jibbenefikaw mid-drittijiet għal assistenza u kumpens irrispettivament minn jekk dawn ikunux qed jistennew fit-terminal tal-ajruport jew jekk ikunux diġà bilqiegħda abbord l-ajruplan. Madankollu, minhabba li fil-każ tal-aħħar ma jkollhomx aċċess għas-servizzi disponibbli fit-terminal, jenhtieg li d-drittijiet tagħhom jissahhu fir-rigward tal-htigijiet bażiċi u fir-rigward tad-dritt għal żbark. Id-dritt għal żbark jista' jkun limitat biss jekk ikun hemm raġunijiet relatati mas-sikurezza, l-immigrazzjoni, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru jew is-sigurtà. Jekk trasportatur tal-ajru jkun wasal biex jiżbarka l-passigġieri izda jiġi infurmat mill-awtoritajiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru li t-titjira hija awtorizzata li titlaq b'mod imminenti, jenhtieg li jithalla jirrifjuta li jiżbarka l-passigġieri.

- (29) Fejn passigġier ikun għażel rotta alternattiva mal-ewwel opportunità, it-trasportatur tal-ajru hafna drabi jagħmel l-għoti tar-rotta alternattiva kundizzjonali għad-disponibbiltà ta' postijiet fuq is-servizzi tiegħu stess, u b'hekk iċaħhad lill-passiġġieri tiegħu d-dritt li jagħzlu rotta alternattiva disponibbli aktar malajr minn servizzi alternattivi. Għalhekk, jenhtieg li t-trasportatur jipproponi wkoll għażliet oħra għall-għoti ta' rotta alternattiva, inkluż lejn ajruport alternattiv, b'rotta differenti, fuq servizzi ta' trasportatur ieħor jew b'modi oħra ta' trasport fejn dan jista' jhaffef ir-rotta alternattiva. Jenhtieg li l-għoti ta' rotta alternattiva jkun soġġett għad-disponibbiltà ta' postijiet bilqiegħda. Jekk it-trasportatur tal-ajru ma jkunx offra rotta alternattiva u l-hin ta' stennija akkumulat jitwal b'mill-inqas tliet sigħat, jenhtieg li l-passiġġier ikollu d-dritt li jippjana r-rotta alternattiva tiegħu sabiex jilhaq id-destinazzjoni finali tiegħu mingħajr aktar dewmien. Jenhtieg li dik ir-rotta alternattiva, soġġetta għal ċerti kundizzjonijiet, tkun bi spejjeż tat-trasportatur tal-ajru u previst skont kundizzjonijiet tat-trasport komparabbli.
- (30) Jenhtieg li, meta l-passiġġieri jingħataw rotta alternattiva, it-trasportaturi tal-ajru jippruvaw jiżguraw li l-passiġġieri jkunu jistgħu jivvjaġġaw bil-bagalji tagħhom, inkluż il-bagalji li għaddew u dawk li ma għaddewx miċ-check-in. Jenhtieg li trasportatur tal-ajru jithalla jipproċedi mod ieħor mill-passiġġier jekk ir-restrizzjonijiet fuq it-trasport tal-bagalji jistgħu jikkawżaw aktar dewmien lill-passiġġieri li jkunu qed jistennew l-għoti ta' rotta alternattiva, mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà tiegħu fir-rigward tal-bagalji tal-passiġġieri rregolata mir-Regolament (KE) Nru 2027/97 u mill-Konvenzjoni tal-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli Relatati mat-Trasportazzjoni Internazzjonali bl-Ajru, miftiehma f'Montreal fit-28 ta' Mejju 1999 ("il-Konvenzjoni ta' Montreal").

- (31) Jekk il-kundizzjonijiet tat-trasport humiex komparabbli jista' jiddependi minn għadd ta' fatturi u miċ-ċirkostanzi partikolari. Fejn ikun possibbli u fejn ma jinvolvi aktar dewmien, jenhtieg li l-passiġġieri ma jingħatawx servizzi ta' trasport ta' klassi aktar baxxa meta mqabbla ma' dik fuq il-prenotazzjoni. Jenhtieg li l-ghoti ta' rotta alternattiva jiġi offrut mingħajr ebda kost addizzjonali lill-passiġġier, anke jekk il-passiġġieri jingħataw rotta alternattiva ma' trasportatur tal-ajru ieħor jew fuq mod ta' trasport differenti jew fi klassi oghla jew bi prezz oghla minn dak imħallas għas-servizz oriġinali. Jenhtieg li jsiru sforzi raġonevoli biex jiġu evitati konnessjonijiet addizzjonali. Meta jintuza trasportatur tal-ajru ieħor jew mod alternattiv ta' trasport għall-ghoti ta' rotta alternattiva, jenhtieg li l-hin totali tal-ivvjagġar ikun kemm jista' jkun viċin il-hin tal-ivvjagġar skedat tat-titjira oriġinali, fl-istess klassi ta' trasport jew f'wahda oghla jekk ikun mehtieg. Jekk ikunu disponibbli diversi titjiriet b'hinijiet komparabbli, jenhtieg li l-passiġġieri li jkollhom id-dritt għall-ghoti ta' rotta alternattiva jaċċettaw l-offerta tal-ghoti ta' rotta alternattiva magħmula mit-trasportatur tal-ajru, inkluż fuq dawk it-trasportaturi tal-ajru li jikkooperaw mat-trasportatur tal-ajru li jopera. Jekk tkun giet ibbukkjata assistenza għal persuni b'dizabbiltà jew għal persuni b'mobbiltà mnaqqsa għat-titjira oriġinali, jenhtieg li tali assistenza tkun disponibbli wkoll fuq ir-rotta alternattiva f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁵.

¹⁵ Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar id-drittijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa meta jivvjagġaw bl-ajru (ĠU L 204, 26.7.2006, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>).

- (32) Jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru joffru lill-passigġieri assistenza mill-hin tat-tluq skedat sat-tluq tat-titjira jew tat-trasport alternattiv tagħhom. It-trasportaturi tal-ajru bħalissa jiffaċċjaw responsabbiltà illimitata għall-akkomodazzjoni tal-passigġieri tagħhom fil-każ ta' ċirkostanzi straordinarji fejn id-dewmien jippersisti għal perjodu ta' hin twil. Din l-inċertezza marbuta man-nuqqas ta' kwalunkwe limitu prevedibbli fiż-żmien tista' tipperikola l-istabbiltà finanzjarja ta' trasportatur tal-ajru, bil-konsegwenza ta' effetti negattivi għall-passigġieri fejn tidhol il-konnettività. Għalhekk, jenhtieg li trasportatur tal-ajru jkun jista' jillimita l-provvista ta' akkomodazzjoni għal tlett iljieli. Barra minn hekk, jenhtieg li l-ippjanar ta' kontingenza u l-ghoti rapidu ta' rotta alternattiva jnaqqsu r-riskju li l-passigġieri jibqgħu l-art għal perjodi twal.
- (33) Il-passigġieri bi htigijiet speċifiċi bħal persuni b'dizabbiltà, persuni b'mobbiltà mnaqqsa, tfal mhux akkumpanjati, trabi, nisa tqal u persuni li jehtiegu assistenza medika speċifika bħal persuni b'dijabete severa jew epilessija, jistgħu jkollhom bżonn attenzjoni speċifika mit-trasportatur tal-ajru li jopera. B'mod partikolari, jista' jkun aktar diffiċli li tigi organizzata akkomodazzjoni meta jsehh tfixkil fit-titjiriet. Għaldaqstant, jenhtieg li ma tapplika l-ebda limitazzjoni għad-dritt għal akkomodazzjoni fil-każijiet ta' ċirkostanzi straordinarji għal dawn il-kategoriji ta' passigġieri dment li jkunu infurmaw lit-trasportatur tal-ajru li jopera fi żmien debitu.
- (34) Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 japplika wkoll għal passigġieri li jkunu bbukkjaw il-vjaġġ bl-ajru tagħhom bħala parti minn pakkett tal-ivvjaġġar. Dan ir-Regolament emendatorju għandu l-għan li jkompli jtejjeb aktar il-koerenza bejn id-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁶ u r-Regolament (KE) Nru 261/2004. F'dak ir-rigward, jenhtieg li l-passigġieri ma jithallewx jakkumulaw drittijiet korrispondenti, b'mod partikolari skont iż-żewġ atti legali.

¹⁶ Id-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar pakketti tal-ivvjaġġar u arrangamenti tal-ivvjaġġar marbuta, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE (ĠU L 326, 11.12.2015, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).

- (35) Ir-raġunijiet għal-livell attwali ta' dewmien u titjiriet ikkanċellati fl-Unjoni ma jistgħux jiġu attribwiti biss lit-trasportaturi tal-ajru. Sabiex ikunu inċentivati l-atturi kollha fil-katina tal-avjazzjoni halli jfittxu soluzzjonijiet effiċjenti u f'waqthom, biex tonqos kemm jista' jkun l-inkonvenjenza li d-dewmien u l-kanċellazzjonijiet joħolqu lill-passiġġieri, jenħtieġ li d-dritt tat-trasportaturi tal-ajru li jfittxu rimedju minn kwalunkwe parti terza li tkun ikkontribwiet għall-avveniment li wassal għal obbligi ta' kumpens jew obbligi oħra ma jkunx ristrett bir-Regolament (KE) Nru 261/2004.
- (36) Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-502/18 (*CS u Others vs České aerolinie a.s.*)¹⁷ dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, il-Qorti tal-Ġustizzja sostniet li, fil-każ ta' titjiriet ta' konnessjoni, fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dak ir-Regolament, kwalunkwe trasportatur tal-ajru li jopera li jkun ipparteċipa fil-prestazzjoni ta' mill-inqas waħda minn dawk it-titjiriet ta' konnessjoni għandu r-responsabbiltà li jikkumpensa lill-passiġġier skont dak ir-Regolament irrispettivament minn jekk it-titjira li dak it-trasportatur tal-ajru jkun opera tkunx giet imfixkla. Anki jekk ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 jipprevedi li t-trasportaturi li joperaw li jwettqu dmirijiet skontu jistgħu jitolbu kumpens mingħand kwalunkwe parti terza, l-Istudju wera effettività fqira tad-dritt ta' rimedju previst f'dak ir-Regolament. B'riżultat ta' dan, it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni jgħorru piż finanzjarju sproporzjonat meta mqabbel ma' trasportaturi tal-ajru ta' pajjiżi terzi. Bil-ħsieb li terġa' tinkiseb il-kompetittività tat-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tar-rapport intitolat "(the) Future of European competitiveness" ta' Settembru 2024 (ir-"rapport ta' Draghi"), u biex tinżamm, fuq medda twila ta' żmien, il-konnettività, jenħtieġ għaldaqstant li r-reviżjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 tillimita r-responsabbiltà ta' trasportatur tal-ajru għat-titjiriet li jopera bħala trasportatur tal-ajru li jopera.

¹⁷ Is-sentenza tal-Qorti (Id-Disa' Awla) tal-11 ta' Lulju 2019, *CS u Oħrajn vs České aerolinie a.s.*, il-Kawża C- 502/18, ECLI:EU:C:2019:604.

- (37) Ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸ jehtieg li l-kuntrattur tat-trasport bl-ajru jinforma lill-passiggier dwar l-identità tat-trasportatur tal-ajru li jopera u d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE¹⁹ tehtieg li l-bejjiegh jew il-fornitur jaghtu informazzjoni lill-konsumatur dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt. Jenhtieg li l-passiggieri jiġu infurmati f'aktar dettall dwar id-drittijiet tagħhom fil-każ ta' tfixkil tat-titjira, u jenhtieg li jiġu infurmati wkoll kif xieraq dwar x'ikkawża t-tfixkil, malli l-informazzjoni ssir disponibbli. Jenhtieg li dik l-informazzjoni tingħata wkoll meta l-passiggier ikun xtara l-biljett minghand intermedjarju stabbilit fl-Unjoni. Jenhtieg li, mill-inqas, tali informazzjoni tiġi pprovduta mit-trasportatur tal-ajru jew l-intermedjarju f'format aċċessibbli u, fejn xieraq, permezz tal-hekk imsejha notifikasi "push" minn applikazzjonijiet mobbli jew permezz ta' mezzi diġitali ohra.
- (38) Sabiex jiġi żgurat infurzar aħjar tad-drittijiet tal-passiggieri, jenhtieg li l-korpi nazzjonali tal-infurzar jimmonitoraw l-infurzar tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 u jiddeċiedu dwar sanzjonijiet xierqa biex jincentivaw il-konformità ma' dak ir-Regolament.
- (39) Sabiex jiġi żgurat infurzar aħjar tad-drittijiet tal-passiggieri, jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-konsumaturi jkollhom aċċess għall-mekkanizmi għal soluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti wara li dawk il-konsumaturi jkunu lmentaw jew ressqu talba mingħajr suċċess lit-trasportatur tal-ajru jew lill-intermedjarju. Jenhtieg li dawk il-mekkanizmi jkunu mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li jiddeterminaw jekk il-partecipazzjoni tat-trasportaturi tal-ajru jew tal-intermedjarji għandhiex tkun obligatorja.

¹⁸ Ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' lista Komunitarja ta' trasportaturi tal-ajru li huma suġġetti għal projbizzjoni ta' operar fil-Komunità u li jinforma lill-passiggieri tat-trasport bl-ajru dwar l-identità tat-trasportatur tal-ajru li topera, u li tħassar l-Artikolu 9 tad-Direttiva 2004/36/KE (ĠU L 344, 27.12.2005, p. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj>).

¹⁹ Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli ingusti f'kuntratti mal-konsumatur (ĠU L 95, 21.4.1993, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj>).

- (40) Meta l-passiġġieri jagħzlu li jiġu rimborżati minflok ma jingħataw rotta ġdida, jenhtieg li jiġu rimborżati awtomatikament, fil-hin, mingħajr obbligu li jressqu talba ddedikata.
- (41) Jenhtieg li l-passiġġieri jingħataw informazzjoni adegwata mit-trasportatur tal-ajru jew mill-intermedjarju dwar il-proċeduri rilevanti għat-tressiq ta' talbiet għal kumpens u lmenti lit-trasportaturi tal-ajru jew lill-intermedjarji u li jirċievu twegiba f'waqtha mit-trasportaturi tal-ajru jew mill-intermedjarji. Fejn il-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan tiegħu ta' kontingenza tal-ajruport, l-iskadenzi għat-twegiba jistgħu jiġu estiżi.
- (42) Jenhtieg li l-passiġġieri, wara lmenti jew talbiet lit-trasportatur tal-ajru, jkollhom ukoll l-għażla li jressqu tilwim individwali lil korp jew korpi responsabbli għas-soluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti. Madankollu, peress li d-dritt għal rimedju effettiv quddiem tribunal huwa dritt fundamentali rikonoxxut fl-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, jenhtieg li dawk il-miżuri la jipprevjenu u lanqas ixekklu l-aċċess tal-passiġġieri għall-qrati.
- (43) Sabiex il-passiġġieri jkunu jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom fir-rigward ta' talbiet, ilmenti u tilwim individwali, jenhtieg li l-passiġġieri jkunu jistgħu jagħmlu applikazzjoni direttament u personalment lit-trasportaturi tal-ajru, lill-intermedjarji, jew lill-korpi rilevanti skont ir-Regolament (KE) Nru 261/2004, b'mod ċar u aċċessibbli.

- (44) Filwaqt li titqies il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabbiltà²⁰, u sabiex jiġi żgurat li jinghata kumpens għall-ħsara lil tagħmir ta' mobbiltà, il-qerda jew it-telfa tiegħu jew il-korriment jew il-mewt ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut li jkun ikopri l-kost sħiħ tas-sostituzzjoni tiegħu, jenħtieġ li t-trasportaturi tal-ajru joffru lill-persuni b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, kif definiti fir-Regolament 1107/2006, l-opportunità li jagħmlu dikjarazzjoni ta' interess speċjali mingħajr ħlas, li skont il-Konvenzjoni ta' Montreal tippermettilhom ifittxu kumpens sħiħ.
- (45) Jenħtieġ li l-persuna b'dizabbiltà u l-persuna b'mobbiltà mnaqqsa tkun intitolata li tirċievi immedjatament sostituzzjoni temporanja tat-tagħmir ta' mobbiltà mingħand it-trasportaturi tal-ajru sabiex jissostitwixxi t-tagħmir li jkun għadda miċ-check-in fil-każ ta' telf, qerda jew dannu għat-tagħmir li jkun għadda miċ-check-in. Minħabba li l-klieb tal-assistenza rikonoxxuti ma jistgħux jiġu sostitwiti faċilment, jenħtieġ li jiġu pprovduti soluzzjonijiet temporanji oħra meta kelb tal-assistenza rikonoxxut jintilef, imut jew jindarab.

²⁰ ĠU L 23, 27.1.2010, p. 37, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48(1)/oj).

- (46) Mhuwiex dejjem ċar għall-passiġġieri liema bagalji jistgħu jtellgħu fuq l-ajruplan, fejn jidhlu l-qisien, il-piż jew l-għadd ta' oġġetti permessi. Sabiex jiġi żgurat li l-passiġġieri jkunu jafu sew il-kwoti tal-bagalji inklużi fil-biljett tagħhom, kemm għall-bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in kif ukoll dawk li jgħaddu, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru jindikaw biċ-ċar dawn il-kwoti waqt il-prenotazzjoni u fl-ajruport. Sabiex tiġi żgurata kumdità personali suffiċjenti matul l-ivvjaġġar tal-passiġġieri, u kif rikonoxxut mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-487/12 (Vueling Airlines SA vs Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia)²¹, jenhtieg li l-passiġġieri jithallew jiehdu oġġetti personali li jikkostitwixxu aspett mehtieg tat-trasport tagħhom fil-kabina minghajr ħlas, dment li l-oġġetti personali jikkonformaw mar-rekwiziti applikabbli ta' sikurezza u sigurtà u jissodisfaw rekwiziti raġonevoli f'termini ta' piż u qisien. L-oġġetti personali li jikkostitwixxu aspetti mehtieġa tat-trasport tal-passiġġieri huma mifhuma bħala dawk l-oġġetti li huma essenzjali għat-tul tal-vjaġġ u jistgħu jinkludu passaporti u dokumenti oħra tal-ivvjaġġar, mediċini essenzjali, apparat personali u materjali tal-qari kif ukoll ikel u xorb xierqa għat-tul tat-titjira.

²¹ Is-sentenza tal-Qorti (Il-Ħames Awla) tat-18 ta' Settembru 2014, Vueling Airlines SA vs Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia, il-Kawża C-487/12, ECLI:EU:C:2014:2232.

- (47) Jenhtieg li l-passiġġieri jiġu infurmati waqt il-prenotazzjoni, f'format ċar u aċċessibbli, dwar il-qisien u l-piż massimi tal-bagalji li jistgħu jġibu magħhom fil-kabina. Mingħajr preġudizzju għall-prinċipju tal-libertà tal-ipprezzar, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru jiddefinixxu politika raġonevoli f'termini ta' dimensjonijiet ta' bagalji tal-idejn li tippermetti lill-passiġġieri jgħorru bagalja tal-idejn fil-kabina, dment li tikkonforma mar-rekwiżiti ta' sikurezza u sigurtà applikabbli. Minhabba d-diversità tal-politiki tat-trasportaturi tal-ajru, huwa xieraq li fir-rieżami tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²², jenhtieg li tiġi vvalutata l-fattibbiltà li jiġu stabbiliti regoli minimi uniformi għall-bagalji tal-idejn.
- (48) L-istrumenti mużikali jistgħu jkunu ta' valur monetarju, artistiku u storiku enormi. Barra minn hekk, l-istrumenti mużikali huma l-ghodod tas-sengħa tal-mużiċisti li jużawhom regolarment biex jipprattikaw u jagħtu prestazzjonijiet fuqhom u ma jistgħux jiġu sostitwiti faċilment. Għaldaqstant, jenhtieg li l-passiġġieri jkunu intitolati li jgħorru l-istrumenti mużikali fil-kabina taħt ir-responsabbiltà tagħhom, dment li dawk l-istrumenti jirrispettaw ir-regoli dwar il-kapaċità, is-sikurezza u s-sigurtà u l-politika dwar il-kwota massima ta' bagalji tat-trasportatur tal-ajru. Meta r-rekwiżiti ta' kapaċità, sikurezza u sigurtà jiġu ssodisfati, jenhtieg li t-trasportatur tal-ajru jagħmel hiltu biex jippermetti lill-passiġġieri jgħorru strumenti mużikali fuq sigġijiet addizzjonali, dment li t-tariffi korrispondenti jkunu tħallsu. Fejn dan ma jkunx possibbli, jenhtieg li l-istrumenti mużikali, fejn possibbli, jingarru fil-kundizzjonijiet xierqa fil-kompartiment tal-merkanzija tal-inġenju tal-ajru. Għalhekk, jenhtieg li r-Regolament (KE) Nru 2027/97 jiġi emendat skont dan.

²² Ir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità (ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj>).

- (49) Minhabba l-iskadenzi qosra għat-tressiq ta' lmenti għad-drittijiet u l-obbligi koperti mir-Regolament (KE) Nru 2027/97, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru jipprovdu lill-passigġieri l-possibbiltà li jressqu lment billi jipprovduhom b'formola għall-ilmenti f'formats li huma aċċessibbli għall-passigġieri b'dizabbiltà u għall-persuni li ma jużawx għodod diġitali. Jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru, tal-inqas, jagħmlu l-formoli għall-ilmenti disponibbli fuq l-applikazzjonijiet mobbli tat-trasportaturi tal-ajru u fuq is-siti web tagħhom. Jenhtieg li dik il-formola għall-ilmenti tippermetti lill-passigġier iressaq minnufih ilment dwar bagalji li saritilhom ħsara, waslu tard jew intilfu.
- (50) L-Artikolu 3(2) tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 sar obsolet għaliex il-kwistjonijiet tal-assigurazzjoni issa huma rregolati mir-Regolament (KE) Nru 785/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²³. Għalhekk jenhtieg li dan jithassar.
- (51) Huwa mehtieg li l-limiti monetarji msemmin fl-Anness tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 jigu emendati regolarment mit-trasportaturi tal-ajru sabiex iqisu l-iżviluppi ekonomiċi, kif rieżaminati mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO) skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal.

²³ Ir-Regolament (KE) Nru 785/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-rekwiziti tal-assigurazzjoni tat-trasportaturi tal-ajru u l-operaturi tal-ajruplani (ĠU L 138, 30.4.2004, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/785/oj>).

- (52) Ir-rapport ta' Draghi enfazizza r-rwol kritiku tat-trasport għall-kompetittività tal-Unjoni. Iddekriva ukoll ir-riskju tad-devjazzjoni tan-negozju, li jirrizulta minn regolamenti asimmetriċi, mill-hubs tat-trasport fl-Unjoni għall-hubs fil-viċinat tal-Unjoni. Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 japplika għal passiġġieri li jtilqu minn ajruport f'pajjiż terz lejn ajruport li jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, biss jekk it-trasportatur tal-ajru li jopera jkun trasportatur tal-ajru tal-Unjoni. Fi żmien tliet snin mill-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta l-fattibbiltà ta' revizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dak ir-Regolament bil-ħsieb li tkompli ttejjeb il-livell tal-protezzjoni tal-passiġġieri u l-kundizzjonijiet ekwi bejn l-Unjoni u t-trasportaturi tal-ajru ta' pajjiżi terzi.
- (53) Jenħtieġ li jiġi vvalutat mekkanizmu għas-salvagwardja tal-passiġġieri fil-każ ta' insolvenza ta' trasportatur tal-ajru fil-kuntest ta' revizzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008.
- (54) Greenland hija soġġetta għal kundizzjonijiet meteoroloġiċi partikolarment ħorox, u hija kkaratterizzata minn densità tal-popolazzjoni baxxa ħafna u l-bogħod tal-postijiet popolati tagħha. Biex tiġi żgurata l-konnettività u biex tinzamm id-disponibbiltà tat-titjiriet go Greenland, jenħtieġ li t-titjiriet go Greenland ma jkunux koperti mill-obbligi dwar il-kumpens, inkluż meta daww it-titjiriet ikunu titjiriet ta' konnessjoni li jaslu fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, jew jtilqu minnu.

- (55) Jenhtieg li r-Regolament (KE) Nru 261/2004 jkun minghajr preġudizzju għall-istatus tal-istmu ta' Ġibiltà li fih jinsab l-ajruport ta' Ġibiltà u s-sovranià fuqu u l-pożizzjoni legali tar-Renju ta' Spanja f'dak ir-rigward. B'kont mehud taċ-ċirkostanzi attwali u sabiex tigi pprovduta ċertezza legali, jenhtieg li jiġi speċifikat li r-regoli fir-Regolament (KE) Nru 261/2004 japplikaw għall-ajruport ta' Ġibiltà biss meta, wara soluzzjoni tat-tilwima bejn ir-Renju ta' Spanja u r-Renju Unit, ir-Renju ta' Spanja jkun f'pożizzjoni li jeżerċita kontroll effettiv fuq l-ajruport ta' Ġibiltà u li jiżgura l-applikazzjoni tar-regoli stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 261/2004 għal dak l-ajruport u tkun giet ippubblikata notifika tas-soluzzjoni tat-tilwima f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.
- (56) Minhabba li l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-protezzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru b'mod ġust u bbilanċjat, l-iżgurar tal-kompetittività tas-settur tal-avjazzjoni tal-Unjoni u ż-żamma tal-konnettività għall-passiġġieri għal terminu ta' żmien fit-tul, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu pjuttost, minhabba l-iskala tagħhom, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-oġġettivi,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 huwa emendat kif ġej:

(1) L-Artikolu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi, taht il-kundizzjonijiet speċifikati hawnhekk, drittijiet minimi għal passiġġieri tal-ajru f'każ li:

- (a) ma jithallewx jitilgħu;
- (b) it-titjira tagħhom tigi kkanċellata, ittardjata jew skedata mill-ġdid;
- (c) jitilfu titjira ta' konnessjoni;
- (d) jitqiegħdu fi klassi oġhla jew aktar baxxa.”;

(2) L-Artikolu 2 huwa emendat kif ġej:

(a) il-punti (b) sa (f) huma sostitwiti b'dan li ġej:

“(b) "trasportatur tal-ajru li jopera" tfisser trasportatur tal-ajru li jagħmel, jew bi ħsiebu jagħmel, titjira taht kuntratt ta' trasport bl-ajru ma' passiġġier jew f'isem persuna oħra, ġuridika jew fiżika, li jkollha kuntratt ma' dak il-passiġġier, inkluż trasportatur tal-ajru li juża l-inġenju tal-ajru ta' trasportatur tal-ajru ieħor, bl-ekwipaġġ ta' dak it-trasportatur tal-ajru l-ieħor jew mingħajru, għall-prestazzjoni tat-titjiriet tiegħu;

- (c) "trasportatur tal-ajru tal-Unjoni" tfisser trasportatur tal-ajru b'licenzja operattiva valida moghtija minn Stat Membru skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*;
- (d) "organizzatur" tfisser persuna skont it-tifsira tal-Artikolu 3, il-punt (8), tad-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill**;
- (e) "pakkett" tfisser kombinazzjoni ta' servizzi tal-ivvjaġġar kif definit fl-Artikolu 3, punt (2), tad-Direttiva (UE) 2015/2302;"
- (f) "biljett" tfisser evidenza valida, irrispettivament mill-forma tagħha, ta' kuntratt ta' trasport bl-ajru;

* Ir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità (ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj>).

** Id-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar pakketti tal-ivvjaġġar u arrangamenti tal-ivvjaġġar marbuta, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE (ĠU L 326, 11.12.2015, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).”;

- (b) il-punt (g) jithassar;

(c) il-punti (h) sa (l) huma sostitwiti b'dan li ġej:

“(h) "destinazzjoni finali" tfisser id-destinazzjoni tat-titjira jew tal-aħħar titjira ta' konnessjoni ta' vjaġġ;

(i) "persuna b'dizabbiltà" u "persuna b'mobbiltà mnaqqsa" jfissru kwalunkwe persuna li jkollha insuffiċjenza fizika, mentali, intellettuali jew sensorja permanenti jew temporanja li, flimkien ma' diversi ostakli, tista' xxekkel l-użu sħiħ u effettiv tat-trasport mill-persuna fuq bażi ugwali ma' passiġġieri oħra jew li l-mobbiltà tagħha meta tuża t-trasport tkun imnaqqsa minhabba l-età;

(j) "imbark miċhud" tfisser każda milli passiġġieri jingarru fuq titjira, minkejja li jkunu pprezentaw ruħhom għall-imbark skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4(1), jew meta jkunu ġew infurmati minn qabel li mhux ser jithallew jithallu kontra r-rieda tagħhom, hlief fejn ikun hemm bażi raġonevoli biex ma jithallewx jithallu, bħal saħħa, sikurezza, sigurtà jew dokumentazzjoni tal-ivvjaġġar mhux adegwata;

“(k) "voluntier" tfisser passiġġier li jkun ippreżenta ruħu għall-imbark skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4(1) u li jwieġeb b'mod pożittiv għas-sejha għal passiġġieri tat-trasportatur tal-ajru li huma lesti li ma jithallux fuq l-ingenju tal-ajru għat-titjira tagħhom bi skambju għal benefiċċji;

“(l) "kanċellazzjoni" tfisser in-nuqqas ta' operazzjoni ta' titjira li qabel kienet ippjanata u li għaliha kien inhareġ kuntratt ta' trasport bl-ajru, u tinkludi sitwazzjonijiet fejn:

- (i) l-inġenju tal-ajru jkun telaq iżda li, għal kwalunkwe raġuni, ikun jew iddevja lejn ajruport differenti mill-ajruport tal-wasla indikat fil-biljett, jew reġa' lura lejn l-ajruport tat-tluq, u ma setax jibqa' sejjer sal-ajruport tal-wasla indikat fuq il-biljett, hlief jekk l-ajruport tal-wasla effettiv u l-ajruport tal-wasla indikat fil-biljett jaqdu l-istess belt jew reġjun u t-trasportatur tal-ajru jkun ipprova trasport lill-passiġġier għall-ajruport tal-wasla indikat fil-biljett, jew
- (ii) passiġġier ikun inhariġlu biljett għal titjira u l-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier ikun tmexxa 'l quddiem b'aktar minn siegħa, hlief jekk ma jkunx hemm bidla fil-hinijiet taċ-check-in u tal-imbark, jew sakemm il-passiġġier ma jkunx ha t-titjira li tkun giet skedata mill-ġdid;”;

(d) jizdiedu l-punti li ġejjin:

- "(m) "pajjiż terz" tfisser kwalunkwe pajjiż jew parti minn territorju ta' Stat Membru li għalih ma japplikawx it-Trattati;
- (n) "dewmien fit-tluq" tfisser id-differenza fil-hin bejn il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier u l-hin tat-tluq effettiv tat-titjira;

- (o) "dewmien fil-wasla" tfisser id-differenza fil-hin bejn il-hin tal-wasla indikat fuq il-biljett tal-passiġġier u l-hin tal-wasla effettiv tat-titjira;
- (p) "klassi tat-trasport" tfisser parti mill-kabina tal-passiġġieri tal-inġenju tal-ajru kkaratterizzata minn siġġijiet differenti, konfigurazzjoni differenti tas-siġġijiet jew kwalunkwe differenza oħra fis-servizz ipprovdut lill-passiġġieri meta mqabbel ma' partijiet oħra tal-kabina;
- (q) "kuntratt ta' trasport bl-ajru" tfisser kuntratt ta' garr konkluz bejn trasportatur tal-ajru jew l-aġent awtorizzat tiegħu u passiġġier, għall-provvista ta' titjira waħda jew aktar;
- (r) "ċirkostanzi straordinarji" tfisser ċirkostanzi li minhabba n-natura jew l-origini tagħhom mhumiex inerenti fl-eżerċizzju normali tal-attività tat-trasportatur tal-ajru kkonċernat u mhumiex fil-kontroll effettiv tiegħu,, bħaċ-ċirkostanzi fil-lista mhux eżawrjenti ta' ċirkostanzi straordinarji stabbilita fil-punt 1 tal-Anness, iżda teskludi ċ-ċirkostanzi fil-lista mhux eżawrjenti ta' ċirkostanzi stabbilita fil-punt 2 tal-Anness;
- (s) "titjira" tfisser operazzjoni tat-trasport bl-ajru magħmula minn inġenju tal-ajru wieħed bejn żewġ ajruporti kif speċifikat fuq il-biljett permezz ta' itinerarju determinat minn qabel, skeda u numru ta' identifikazzjoni wieħed, irrispettivament minn jekk hemmx waqfiet intermedji esklussivament għal skopijiet tekniċi u operazzjonali;

- (t) "titjira ta' konnessjoni" tfisser titjira li, bhala parti minn vjaġġ, tkun intenzjonata li tippermetti lill-passiġġier jitlaq mill-punt ta' tluq inizjali u li jasal f'punt ta' trasferiment sabiex jaqbad titjira ohra, jew tkun intenzjonata li tippermetti lill-passiġġier jitlaq minn punt ta' trasferiment sabiex il-passiġġier ikun jista' jilhaq punt ta' trasferiment ieħor jew id-destinazzjoni finali tal-passiġġier;
- (u) "waqfien waqt ir-rota" tfisser interruzzjoni intenzjonata ta' vjaġġ taħt kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed għal perjodu ta' ħin li jaqbez dak meħtieġ għal tranżitu dirett minn jew, meta jkun hemm bidla minn titjira għal ohra, għal perjodu li normalment jestendi sal-ħin tat-tluq tat-titjira ta' konnessjoni li jmiss u li, f'każijiet eċċezzjonali, jinkludi soġġorn ta' lejl;
- (v) "vjaġġ" tfisser titjira jew titjiriet konnessi li jittrasportaw lill-passiġġier mill-punt tat-tluq inizjali sad-destinazzjoni finali tal-passiġġier skont kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed, fejn it-titjiriet ta' hruġ u ta' ritorn ikunu vjaġġi separati;
- (w) "ħin tat-tluq" tfisser il-ħin meta l-inġenju tal-ajru jitlaq mill-post tat-tluq, jew billi jiġi mbuttat lura jew bil-muturi tiegħu stess (il-ħin off-block);
- (x) "ħin tal-wasla" tfisser il-ħin meta l-inġenju tal-ajru jilhaq il-post tal-wasla u l-brejkijiet tal-parking tiegħu jkunu attivati (il-ħin on-block);

- (y) "dewmien fuq it-tarmak" tfisser perjodu ta' hin li jaqbeż 30 minuta li matulu l-ingenju tal-ajru jibqa' fuq l-art bejn l-għeluq tal-bibien tal-ingenju tal-ajru u l-hin tal-qtugħ mill-art tal-ingenju tal-ajru, fit-tluq, jew perjodu ta' hin li jaqbeż 30 minuta bejn l-inżul l-art tal-ingenju tal-ajru u l-ftuħ tal-bibien tal-ingenju tal-ajru, mal-wasla;
- (z) "lejl" tfisser il-perjodu bejn nofsillejl u s-06:00;
- (za) "wild" tfisser persuna taħt l-età ta' 14-il sena fid-data tat-tluq tat-titjira jew tal-ewwel titjira ta' konnessjoni skont kuntratt ta' trasport bl-ajru;
- (zb) "tarbija" tfisser persuna taħt l-età ta' sentejn fid-data tat-tluq tat-titjira jew tal-ewwel titjira ta' konnessjoni skont kuntratt ta' trasport bl-ajru;
- (zc) "mezz durabbli" tfisser kwalunkwe strument li jippermetti lill-passiġġier jaħżen informazzjoni b'mod li tkun aċċessibbli għal referenza futura, għal perjodu ta' żmien adegwat għall-finijiet tal-informazzjoni u li jippermetti r-riproduzzjoni mingħajr bidliet tal-informazzjoni maħżuna;
- (zd) "format aċċessibbli" tfisser format li jagħti lill-persuna b'diżabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqsa aċċess għal kwalunkwe informazzjoni rilevanti, inkluż billi jingħata lil dik il-persuna aċċess b'mod fattibbli u komdu daqs persuna mingħajr insuffiċjenza jew diżabbiltà, u li jissodisfa r-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà definiti f'konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli, b'mod partikolari d-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*;

- (ze) "tfixkil" tfisser imbark miċhud, kancellazzjoni, dewmien fit-tluq, dewmien fil-wasla jew dewmien fuq it-tarmac;
- (zf) "punt tat-tluq inizjali" tfisser il-punt tat-tluq tat-titjira jew tal-ewwel titjira ta' konnessjoni ta' vjaġġ."

* Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).”;

(3) L-Artikolu 3 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 3

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament għandu japplika:

- (a) għal passiġġieri li jtilqu minn ajruport li jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati;
- (b) għal passiġġieri li jtilqu minn ajruport li jinsab f'pajjiż terz lejn ajruport li jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, sakemm ma jkunux irċevew benefiċċji jew kumpens u ngħataw assistenza f'dak il-pajjiż terz, jekk it-trasportatur tal-ajru li jopera tat-titjira kkonċernata jkun trasportatur tal-ajru tal-Unjoni.

2. Il-paragrafu 1 għandu japplika bil-kundizzjoni li l-passiġġieri:
 - (a) ikollhom biljett għat-titjira kkonċernata; jew
 - (b) ikunu ġew ittrasferiti minn trasportatur tal-ajru jew intermedjarju mit-titjira li kellhom biljett għaliha għal titjira oħra, tkun xi tkun ir-raġuni.
3. Dan ir-Regolament ma għandux japplika għall-passiġġieri li jivvjagġaw mingħajr ħlas jew bi prezz imnaqqas li ma jkunx disponibbli direttament jew indirettament, għall-pubbliku. Madankollu, għandu japplika għall-passiġġieri li jkollhom biljetti maħruġa taħt programm ta' min itir ta' spiss jew programm kummerċjali ieħor minn trasportatur tal-ajru jew intermedjarju.
4. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 8(2), il-punt (d), dan ir-Regolament għandu japplika biss għal passiġġieri ttrasportati b'ingenji tal-ajru bil-ġwienah fissi u bil-magni.
5. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jkun responsabbli biex iwettaq l-obbligi skont dan ir-Regolament.
6. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 12 ta' dan ir-Regolament, dan ir-Regolament għandu japplika wkoll għall-passiġġieri ttrasportati f'konformità mat-termini tal-kuntratt ta' pakkett tal-ivvjagġar kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (3), tad-Direttiva (UE) 2015/2302, sakemm dak il-kuntratt ta' pakkett tal-ivvjagġar ma jiġix terminat jew l-eżekuzzjoni tiegħu ma tkunx affettwata għal raġunijiet differenti minn tfixkil ta' dik it-titjira.
7. L-Artikolu 7 ta' dan ir-Regolament ma għandux japplika jekk it-tfixkil iseħh fuq titjira ta' konnessjoni li titlaq minn ajruport fi Greenland u tasal fih.

8. Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għall-pożizzjoni legali tar-Renju ta' Spanja fir-rigward tat-territorju ta' Ġibiltà, kif ukoll l-istmu u l-ajruport mibni fuqu.

Għandu japplika għall-ajruport ta' Ġibiltà meta, wara soluzzjoni tat-tilwima tiegħu mar-Renju Unit, ir-Renju ta' Spanja jkun f'pożizzjoni li jeżerċita kontroll effettiv fuq dak l-ajruport u li jiżgura l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għal dak l-ajruport. Ir-Renju ta' Spanja għandu jinnotifika lill-Kummissjoni meta jiġi ssodisfati dawn il-kundizzjonijiet u l-Kummissjoni għandha tippubblika notifika rigward is-soluzzjoni tat-tilwima f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Dan ir-Regolament għandu japplika għal dak l-ajruport mill-ewwel jum tax-xahar wara d-data tal-pubblikazzjoni ta' dik in-notifika f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.”;

- (4) L-Artikolu 4 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 4

Imbark miċhud

1. Dan l-Artikolu għandu japplika għall-passiġġieri li, wara li lestew check-in online jew check-in fl-ajruport, jipprezentaw ruħhom mal-gate għall-imbark kif stipulat u fil-ħin indikat minn qabel u bil-miktub (inkluż b'mezzi elettronici) mit-trasportatur tal-ajru li jopera, jew l-intermedjarju, jew, jekk l-ebda ħin tal-imbark ma jkun indikat, mhux aktar tard minn 45 minuta qabel il-ħin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier. Dan l-Artikolu għandu japplika wkoll għall-passiġġieri li ma jipprezentawx ruħhom għall-imbark meta jkunu ġew infurmati minn qabel li mhux ser jithallew jitilgħu kontra r-rieda tagħhom.”

2. Meta trasportatur tal-ajru li jopera jistenna b'mod raġonevoli li jiċċad l-imbark fuq titjira, għandu jinforma minnufih lill-passiġġieri kkonċernati. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, fl-istess hin, jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati d-drittijiet speċifiċi tagħhom skont dan ir-Regolament li japplikaw għall-każ, b'mod partikolari fir-rigward tad-dritt għal rimborż jew għall-għoti ta' rotta alternattiva skont l-Artikolu 8 u tad-dritt għall-assistenza skont l-Artikolu 9.

It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jagħmel sejha għal voluntiera taht kundizzjonijiet li għandhom jiġu miftiehma bejn kull voluntier u t-trasportatur tal-ajru li jopera. Dan il-ftehim ma' kull voluntier rigward il-benefiċċji għandu biss jissostitwixxi d-dritt tal-voluntier għal kumpens kif stipulat fl-Artikolu 7(1) f'każ li l-voluntier japprovah b'mod esplicitu permezz ta' dokument iffirmat jew kwalunkwe mezz diġitali fuq mezz durabbli. Fin-nuqqas ta' approvazzjoni bhal din, il-voluntier għandu, mingħajr dewmien żejjed u sa mhux aktar tard minn sebat ijiem kalendarji minn meta jiċċaħħad l-imbark, jiġi kkompensat mit-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċċad l-imbark f'konformità mal-Artikolu 7(1).

3. Jekk l-għadd ta' voluntiera ma jkunx suffiċjenti biex il-bqija tal-passiġġieri li jkollhom biljett ikunu jistgħu jitilgħu abbord it-titjira, il-trasportatur tal-ajru li jopera jista' mbagħad jiċċad l-imbark tal-passiġġieri, kontra l-volontà tagħhom, bl-eċċezzjoni tal-passiġġieri msemmija fl-Artikolu 11.
4. It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċċad l-imbark għandu jispeċifika minnufih lill-passiġġieri kkonċernati l-informazzjoni dwar it-trattament tal-ilmenti skont l-Artikoli 15a u 16a.

It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċċad l-imbark għandu, mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati, b'mod ċar, l-għażla bejn ir-rimborż u l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8. B'deroga mill-Artikolu 8(1), il-punt (a), meta l-passiġġieri li ġew miċhuda l-imbark ikunu intitolati għal rimborż, dan għandu jingħata mingħajr dewmien żejjed u mhux aktar tard minn sebat ijiem kalendarji minn meta jiċċaħhad l-imbark.

It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċċad l-imbark għandu joffri lill-passiġġieri kkonċernati assistenza f'konformità mal-Artikolu 9. B'deroga mill-Artikolu 9(1), il-punt (a), għandhom jingħataw ikel u xorb minnufih.

It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċċad l-imbark lill-passiġġieri kontra r-rieda tagħhom għandu jikkumpensa lill-passiġġieri kkonċernati f'konformità mal-Artikolu 7(1), mingħajr dewmien żejjed u mhux aktar tard minn sebat ijiem kalendarji minn meta jiċċaħhad l-imbark.

5. Il-paragrafi 3 u 4 għandhom japplikaw ukoll għal titjiriet ta' ritorn meta l-passiġġier jiċċaħhad l-imbark fuq il-bażi li l-passiġġier ma jkunx ħa titjira ta' ħruġ koperta mill-istess kuntratt ta' trasport tal-ajru.
6. Meta l-passiġġier, jew intermedjarju, jitlob il-korrezzjoni ta' żball ortografiku fil-kunjom jew fl-isem/ismijiet ta' passiġġier wiehed jew diversi passiġġieri jew fil-każ ta' bidla amministrattiva f'dawk l-ismijiet, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jikkoreġi jew jibdel dan mill-anqas darba sa 48 siegħa qabel it-tluq mingħajr ebda imposta addizzjonali għall-passiġġier jew l-intermedjarju.";

(5) L-Artikolu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 5

Kanċellazzjoni

1. Fil-każ ta' kanċellazzjoni ta' titjira, it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira kkanċellata għandu jinforma minnufih lill-passiġġieri kkonċernati. Fl-istess hin, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati d-drittijiet speċifiċi tagħhom skont dan ir-Regolament li japplikaw għall-każ, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġhoti ta' rimborż jew ta' rotta alternattiva skont l-Artikolu 8 u l-assistenza skont l-Artikolu 9, kif ukoll l-informazzjoni dwar il-proċess biex jintalab kumpens definit fl-Artikolu 7 u dwar it-trattament tal-ilmenti skont l-Artikoli 15a u 16a.

It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati, mingħajr dewmien żejjed, ir-raġunijiet għall-kanċellazzjoni. Il-passiġġieri għandhom ikunu intitolati, fuq talba, jirċievu bil-miktub ir-raġunijiet għall-kanċellazzjoni. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jipprovdi tali informazzjoni b'mod ċar fi żmien sebat ijiem kalendarji minn meta titressaq it-talba.

2. It-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira kkanċellata għandu, mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati, b'mod ċar, l-għażla bejn rimborż u l-ġhoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8.
3. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu joffri lill-passiġġieri kkonċernati assistenza f'konformità mal-Artikolu 9.

4. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira kkanċellata f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3) meta jagħzlu rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (a) jew l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (c), jew, meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2) wara li jagħzlu l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (b). Għal dak l-għan, it-trasportatur tal-ajru għandu sistematikament jipprovdi lill-passiġġier formola mimlija minn qabel f'format aċċessibbli u fuq mezz durabbli. It-trasportatur tal-ajru għandu jipprovdi twegiba sal-iskadenza stabbilita fl-Artikolu 7(5).
5. Trasportatur tal-ajru li jopera ma għandux ikun obligat iħallas kumpens f'konformità mal-Artikolu 7 jekk ikun jista' juri li l-kanċellazzjoni tkun ġiet ikkawżata minn ċirkostanzi straordinarji u li l-kanċellazzjoni ma setgħetx tiġi evitata anki li kieku t-trasportatur tal-ajru kien ha l-miżuri raġonevoli kollha. Tali ċirkostanzi straordinarji jistgħu jiġu invokati biss sa fejn jaffettwaw it-titjira kkonċernata jew mill-inqas waħda mit-tliet titjiriet preċedenti fis-sekwenza ta' rotazzjoni ppjanata li tiġi operata mill-istess inġenju tal-ajru, u dment li jkun hemm rabta kawżali diretta bejn l-okkorrenza ta' dik iċ-ċirkostanza u l-kanċellazzjoni tat-titjira. L-oneru tal-prova rigward l-eżistenza ta' dik ir-rabta kawżali diretta għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.

6. Id-dritt li wiehed jirċievi assistenza skont il-paragrafu 3 u kumpens skont il-paragrafu 4 ma għandux japplika jekk il-passiġġier ikun gie infurmat bil-kanċellazzjoni mill-inqas 14-il jum kalendarju qabel id-data tat-tluq indikata fuq il-biljett tal-passiġġier. L-oneru tal-provi fir-rigward tal-kwistjonijiet dwar jekk u meta l-passiġġier ikunx gie infurmat bil-kanċellazzjoni tat-titjira għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.”;

(6) L-Artikolu 6 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 6

Dewmien

1. Meta trasportatur tal-ajru li jopera jistenna li titjira ser tittardja, dan għandu jinforma lill-passiġġieri kkonċernati immedjatament, meta possibbli, izda mhux aktar tard mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier. Sa fejn ikun possibbli, il-passiġġieri għandhom jirċievu aġġornamenti regolari f'hin reali. Fl-istess hin, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jinforma lill-passiġġieri kkonċernati dwar id-drittijiet speċifiċi tagħhom skont dan ir-Regolament li japplikaw għall-każ, b'mod partikolari fir-rigward tal-assistenza skont l-Artikolu 9, l-informazzjoni dwar il-proċess biex jintalab kumpens definit fl-Artikolu 7 u dwar it-trattament tal-ilmenti skont l-Artikoli 15a u 16a.

It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika, mingħajr dewmien żejjed, lill-passiġġieri kkonċernati r-raġunijiet għad-dewmien tat-titjira. Il-passiġġieri huma intitolati jirċievu bil-miktub, fuq talba, ir-raġunijiet għad-dewmien fil-wasla. It-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mdewma għandu jipprovdi tali informazzjoni b'mod ċar fi żmien sebat ijiem kalendarji minn meta titressaq it-talba.

2. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu joffri assistenza lill-passiġġieri kkonċernati f'konformità mal-Artikolu 9.
3. Meta d-dewmien jilhaq il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2) ikkalkulat mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, minghajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati l-għażla bejn ir-rimboż u l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8.
4. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mdewma f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3), meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2).

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mdewma f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3) meta jagħzlu rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (a) jew l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (c), jew, meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2) wara li jagħzlu l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (b).

5. Dan l-Artikolu għandu japplika wkoll jekk il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier ikun ġie pospost mit-trasportatur tal-ajru li jopera.

Id-dritt li wiehed jirċievi assistenza skont il-paragrafu 2 u kumpens skont il-paragrafu 4 ma għandux japplika jekk il-passiġġier ikun ġie infurmat b'tali bidla mill-inqas 14-il jum kalendarju qabel il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier. L-oneru tal-provi fir-rigward tal-kwistjonijiet dwar jekk u meta l-passiġġier ikunx ġie infurmat bil-bidla fil-hin għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.

6. Trasportatur tal-ajru li jopera ma għandux ikun obligat iħallas kumpens f'konformità mal-Artikolu 7 jekk ikun jista' juri li d-dewmien fil-wasla kien ġie kkawżat minn ċirkostanzi straordinarji u li d-dewmien ma setax jiġi evitat anki li kieku t-trasportatur tal-ajru kien ha l-miżuri raġonevoli kollha. Tali ċirkostanzi straordinarji jistgħu jiġu invokati biss sa fejn jaffettwaw it-titjira kkonċernata jew mill-inqas waħda mit-tliet titjiriet preċedenti fis-sekwenza ta' rotazzjoni ppjanata li tkun operata mill-istess inġenju tal-ajru u dment li jkun hemm rabta kawżali diretta bejn l-okkorrenza ta' dik iċ-ċirkostanza u d-dewmien fit-tluq tat-titjira sussegwenti. L-oneru tal-prova rigward l-eżistenza ta' dik ir-rabta kawżali diretta għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.”;

(7) jizdiedu l-Artikoli li ġejjin:

"Artikolu 6a

Dewmien fuq it-tarmak

1. Fil-każ ta' dewmien fuq it-tarmak, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, sa fejn ikun possibbli, jipprovdi lill-passiġġieri b'aġġornamenti regolari u f'hin reali.

2. Sogġett għal restrizzjonijiet ta' sikurezza jew sigurtà, meta jkun hemm dewmien fuq it-tarmak, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jiżgura tishin jew tkessiġ adegwat tal-kabina tal-passiġġieri, aċċess bla ħlas għall-faċilitajiet sanitarji abbord u għandu jiżgura li l-passiġġieri msemija fl-Artikolu 11 jirċievu l-attenzjoni meħtieġa. Hlief jekk dan iżid id-dewmien fuq it-tarmak jew sakemm ma jistax jiġi rikonċiljat mar-rekwiżiti tas-sikurezza tal-ajru jew is-sigurtà tal-ajru, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jipprovdi ilma tax-xorb bla ħlas abbord.
3. Fejn dewmien fuq it-tarmak jilhaq tliet sigħat f'ajruport li jinsab f'territorju ta' Stat Membru li t-Trattati japplikaw għalih, l-inġenju tal-ajru għandu jipproċedi lejn il-gate jew punt ieħor ta' żbark adatt fejn il-passiġġieri għandhom jithallew jinżlu. Dewmien fuq it-tarmak jista' jittawwal aktar minn dak il-massimu ta' ħin f'każ biss li jkun hemm raġunijiet relatati mas-sikurezza, l-immigrazzjoni, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru jew is-sigurtà għalfejn l-inġenju tal-ajru ma jkunx jista' jitlaq mill-pożizzjoni tiegħu fuq it-tarmak.
4. Il-passiġġieri zbarkati f'konformità mal-paragrafu 3 għandhom ikunu intitolati għad-drittijiet previsti taħt l-Artikolu 6 u, fejn applikabbli, l-Artikolu 11, b'kont meħud tad-dewmien fuq it-tarmak u l-ħin tat-tluq indikati fuq il-biljett tal-passiġġier.

Artikolu 6b

Telfien ta' titjira ta' konnessjoni matul vjaġġi mwettqa taħt kuntratt ta' trasport bl-ajru wieħed

1. Meta passiġġier jitlef titjira ta' konnessjoni matul vjaġġ b'riżultat ta' tfixkil fuq it-titjira preċedenti, it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira preċedenti għandu jkun responsabbli biex jagħti rotta alternattiva lill-passiġġier f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (b), u assistenza f'konformità mal-Artikolu 9.

2. Meta t-trasportatur tal-ajru li jopera ma jkunx jista' jaghti rotta alternattiva lill-passiġġier fil-perjodu ta' ħin ddefinit fl-Artikolu 7(2), il-punti (a) u (b), ikkalkolata mill-ħin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier tat-titjira ta' konnessjoni li tkun intilfet, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati, b'mod ċar, l-għażla bejn rimborż u l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8.
3. Il-passiġġieri għandu jkollhom ukoll dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3), jekk jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2).

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mit-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3) meta jagħzlu rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (a) jew l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (c), jew, meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2) wara li jagħzlu l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (b).

4. Meta passiġġier jippjana u jagħmel waqfien waqt ir-rotta, l-ajruport fejn isir il-waqfien waqt ir-rotta għandu jitqies bħala d-destinazzjoni finali tal-passiġġier.”;

(8) L-Artikolu 7 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 7

Dritt għal kumpens

“1. Fil-każ ta' tfixkil, għandhom japplikaw l-ammonti ta' kumpens li ġejjin skont il-kundizzjonijiet definiti fl-Artikoli 4, 5, 6 jew 6a u f'dan l-Artikolu:

(a) EUR 300 għall-vjaġġi intra-Unjoni kollha u għal vjaġġi ta' 3 500 kilometru jew inqas;

(b) EUR 500 għall-vjaġġi ta' aktar minn 3 500 kilometru.

B'deroga mill-punt (a), għall-vjaġġi bejn ir-regjuni ultraperiferiċi u territorju ieħor ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, l-ammonti tal-kumpens għandhom jiġu ddeterminati abbażi tad-distanza reali tal-vjaġġi

2. Fil-każ ta' dewmien fil-wasla wara l-ġhoti ta' rotta alternattiva b'riżultat ta' kanċellazzjoni skont l-Artikolu 5, dewmien fil-wasla skont l-Artikolu 6 jew dewmien fil-wasla wara t-telfien ta' titjira ta' konnessjoni skont l-Artikolu 6b, għandu jkun hemm id-dritt għal kumpens għal dewmien fil-wasla ta' aktar minn:

(a) erba' sigħat għall-vjaġġi intra-Unjoni kollha u għall-vjaġġi ta' 3 500 kilometru jew inqas;

(b) sitt sigħat għall-vjaġġi ta' aktar minn 3 500 kilometru.

3. Sabiex jigu ddeterminati d-distanzi għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, il-baži tal-kalkolu għandha tkun id-distanza bejn il-punt inizjali tat-tluq u d-destinazzjoni finali. Fil-każ ta' titjira ta' konnessjoni, għandhom jitqiesu biss il-punt inizjali tat-tluq u l-ajruport tad-destinazzjoni finali. Dawk id-distanzi għandhom jitkejlu bil-metodu tar-rotta ortodromika."
4. Meta l-passiġġieri jkun għażlu li jkomplu l-vjaġġ skont l-Artikolu 8(1), il-punt (b), u jkun hemm tfixkil ulterjuri waqt ir-rotta alternattiva li tingħata, il-passiġġier jista' jkollu dritt għal kumpens darba biss matul il-vjaġġ lejn id-destinazzjoni finali.
5. It-talbiet għal kumpens skont dan l-Artikolu għandhom jitressqu mill-passiġġier fi żmien sitt xhur mid-data effettiva tat-tluq indikata fuq il-biljett tal-passiġġier. Fi żmien 14-il jum kalendarju mit-tressiq tat-talba, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jhallas il-kumpens jew jagħti ġustifikazzjoni lill-passiġġier għaliex ikun naqas milli jhallas il-kumpens, f'konformità mal-Artikolu 5(5) jew l-Artikolu 6(6), inkluż, jekk applikabbli, spjegazzjoni ċara u sostanzjata dwar ċirkostanzi straordinarji. Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontinġenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tigi estiża għal 30 jum kalendarju.

Meta t-trasportatur tal-ajru li jopera ma jhallasx il-kumpens mitlub, il-passiġġier jista' jressaq ilment f'konformità mal-Artikolu 16a.
6. Il-kumpens għandu jithallas fi flus kontanti jew, jekk ikun hemm qbil mill-passiġġier f'dokument iffirmit jew kwalunkwe mezz diġitali fuq mezz durabbli, b'mezzi oħra.”;

(9) L-Artikolu 8 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 8

Dritt għal rimborż jew rotta alternattiva

1. Fil-każ ta' tfixkil, il-passiġġieri għandhom jiġu offruti, mingħajr ħlas, l-għażla bejn l-opzjonijiet li ġejjin skont il-kundizzjonijiet definiti fl-Artikoli 4, 5, 6, jew 6b u f'dan l-Artikolu:
 - (a) rimborż awtomatiku fi żmien 14-il jum kalendarju mid-data tat-tluq tat-titjira mfixkla indikata fuq il-biljett tal-passiġġier, fi flus kontanti, jew, jekk maqbul mill-passiġġier f'dokument iffirmit jew fi kwalunkwe mezz digitali ieħor fuq mezz durabbli, b'mezzi oħra, tal-kost sħiħ tal-biljetti, għall-parti jew il-partijiet tal-vjaġġ jew tal-vjaġġi mhux magħmula, u għall-parti jew il-partijiet tal-vjaġġ jew tal-vjaġġi diġà magħmula jekk it-titjira ma tkunx għadha qed isservi skop b'rabta mal-pjanijiet tal-vjaġġ originali tal-passiġġier, flimkien ma', fejn rilevanti, titjira ta' ritorn għall-punt tat-tluq inizjali, mal-ewwel opportunità wara l-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier jew, bi qbil mal-passiġġier, qabel dak il-hin.
 - (b) kontinwazzjoni tal-vjaġġ tal-passiġġier billi tingħatalu rotta alternattiva lejn id-destinazzjoni finali tiegħu mal-ewwel opportunità wara l-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier jew, bi qbil mal-passiġġier, qabel dak il-hin; jew

- (c) rotta alternattiva lejn id-destinazzjoni finali tal-passiġġier f'data aktar tard għall-konvenjenza tal-passiġġier, soġġett għad-disponibbiltà ta' postijiet bilqieghda.

Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontingenza tiegħu f'konformità mal-Artikolu 10a, l-iskadenza msemmija fil-punt (a) ta' dan il-paragrafu tista' tigi estiża għal 30 jum kalendarju.

2. Sabiex il-passiġġier jilhaq id-destinazzjoni tiegħu kif determinat skont il-paragrafu 1 mal-ewwel opportunità, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, soġġett għad-disponibbiltà u dment li dawn ikunu taħt kundizzjonijiet komparabbli ta' trasport kif stabbilit fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru, joffri mill-inqas waħda mill-ghazliet alternattivi li ġejjin għall-kunsiderazzjoni u l-qbil tal-passiġġier f'dokument iffirmat jew fi kwalunkwe mezz digitali ieħor fuq mezz durabbli:
 - (a) titjira jew titjiriet ta' konnessjoni, li jsegwu l-istess rotta kif stabbilit fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru;
 - (b) rotta differenti, inkluż lejn jew minn ajruporti alternattivi għall-ajruport ddikjarat fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru, f'liema każ, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jhallas il-kost tat-trasferiment tal-passiġġier mill-ajruport iddikjarat fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru lejn l-ajruport alternattiv jew sal-ajruport ddikjarat fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru mill-ajruport alternattiv;
 - (c) l-użu ta' servizzi operati minn trasportatur tal-ajru ieħor; jew
 - (d) fejn xieraq għad-distanza tal-vjaġġ, l-użu ta' mezz ieħor ta' trasport.

3. Meta passiġġier ikun informa lit-trasportatur tal-ajru li jopera bl-ghazla tiegħu li jkompli l-vjaġġ tiegħu f'konformità mal-paragrafu 1, il-punt (b) u l-paragrafu 4, u jekk it-trasportatur tal-ajru li jopera ma jkunx offra fi żmien tliet sigħat rotta alternattiva, il-passiġġier jista' jagħmel l-arrangamenti tiegħu stess għal rotta alternattiva f'konformità mal-paragrafu 2.

Fil-każ ta' kanċellazzjoni, l-ewwel subparagrafu għandu japplika mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier.

Meta jagħmlu l-arrangamenti tagħhom stess għal rotta alternattiva, il-passiġġieri għandhom jillimitaw l-ispejjeż għal dawk li huma meħtieġa, raġonevoli u xierqa. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jirrimborża l-ispejjeż li ma jaqbzux 400 % tal-kost sħiħ tal-biljett jew tal-biljetti mgarrba mill-passiġġier fi żmien 14-il jum kalendarju mis-sottomissjoni tat-talba. Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontinġenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 30 jum kalendarju.

4. Passiġġier jista' jagħzel bejn rimborż f'konformità mal-paragrafu 1, il-punt(a), jew rotta alternattiva f'data aktar tard f'konformità mal-paragrafu 1, il-punt (c), sa meta l-passiġġier ikun aċċetta rotta alternattiva mal-ewwel opportunità offruta mit-trasportatur tal-ajru li jopera f'konformità mal-paragrafu 1, il-punt (b) jew sa meta l-passiġġier ikun iddeċieda li hu stess jieħu rotta alternattiva f'konformità mal-paragrafu 3.

Il-passiġġier għandu jinforma lit-trasportatur tal-ajru li jopera bl-ghazla tiegħu.”;

(10) L-Artikolu 9 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 9

Dritt għall-assistenza

1. Fil-każ ta' tfixkil u soġġett għall-kundizzjonijiet imsemmija fl-Artikoli 4, 5, 6, 6a u 6b u f'dan l-Artikolu, u meta l-hin ta' stennija għat-titjira tagħhom jew għat-trasport alternattiv jiġi estiż b'mill-inqas sagħtejn, il-passiġġieri għandhom jiġu offruti, mingħajr ħlas, dan li ġej:
 - (a) ikel u xorb kull sagħtejn ta' hin ta' stennija;
 - (b) ikla wara tliet sigħat u mbagħad kull ħames sigħat ta' hin ta' stennija b'massimu ta' tliet ikliet kuljum;
 - (c) messaġġi testwali (text messages), aċċess għall-internet u żewġ telefonati.

It-trasportatur tal-ajru li jopera jista' jillimita jew jirrifjuta l-assistenza pprovduta skont l-ewwel subparagrafu jekk l-għoti tagħha tohloq iżjed dewmien għat-tluq tat-titjira ttardjata jew għar-rotta alternattiva, inkluż it-tluq tat-trasportazzjoni alternattiva.
2. Barra minn hekk, fejn ikun meħtieġ soġġorn ta' lejl wiehed jew aktar waqt l-istennija għat-titjira jew trasport alternattiv, il-passiġġieri għandhom jingħataw mingħajr ħlas, dan li ġej:
 - (a) akkomodazzjoni f'lukanda;
 - (b) trasport mill-ajruport għall-akkomodazzjoni f'lukanda u r-ritorn.

3. It-trasportatur tal-ajru li jopera jista' juża vawċers biex jissodisfa l-obbligi tiegħu skont il-paragrafu 1, il-punti (a) (b) u l-paragrafu 2. Il-vawċers ipprovduti f'konformità mal-paragrafu 1 għandhom ikunu jistgħu jintużaw fil-hwienet kollha li jipprovdut ikel u xorb fl-ajruport fejn il-passiġġieri kkonċernati jithallew l-art, abbord it-titjira tagħhom, u, kif xieraq, fl-akkomodazzjoni prevista skont il-paragrafu 2, il-punt (a).
4. Fejn it-trasportatur tal-ajru li jopera ma jissodisfax l-obbligi tiegħu skont il-paragrafi 1, 2 u 3, il-passiġġieri kkonċernati jistgħu jagħmlu l-arranġamenti tagħhom stess. It-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla għandu jirrimborza l-ispejjeż imġarrba mill-passiġġieri fi żmien 14-il jum kalendarju mis-sottomissjoni tat-talba għal rimborż, sa fejn daww l-ispejjeż ikunu meħtieġa, raġonevoli u proporzjonati għat-tul ta' stennija u għall-ispejjeż ta' xorb u ikliet fil-post tal-ajruport jew fil-post tal-akkomodazzjoni fejn il-passiġġieri jithallew l-art. Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontingenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 30 jum kalendarju.
5. Fl-ajruporti kollha tal-Unjoni, il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jistabbilixxi arranġamenti biex jiżgura li l-ilma tax-xorb u l-istazzjonijiet tal-irriċarġjar għall-apparat elettroniku jkunu jistgħu jsiru disponibbli, mingħajr hlas, irrispettivament mill-hin tal-jum, it-titjira jew it-terminal.
6. Jekk it-tfixkil ikun ikkawżat minn ċirkostanzi straordinarji u t-tfixkil ma setax jiġi evitat lanqas li kieku t-trasportatur tal-ajru kien ha l-miżuri raġonevoli kollha, it-trasportatur tal-ajru jista' jillimita l-akkomodazzjoni pprovduta f'konformità mal-paragrafu 2, il-punt (a) għal massimu ta' tlett iljieli.

7. Meta passigġier jagħżel rimborż skont l-Artikolu 8(1), il-punt (a), waqt li jkun fl-ajruport tat-tluq tal-vjaġġ tiegħu, jew jagħżel rotta alternattiva f'data aktar tard skont l-Artikolu 8(1), il-punt (c), il-passigġier ma għandu jkollu l-ebda dritt iehor fir-rigward ta' assistenza skont il-paragrafi 1 u 2 b'rabta mat-titjira rilevanti.”;

(11) L-Artikolu 10 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 10

Titjib u tnaqqis fil-grad

1. Jekk trasportatur tal-ajru li jopera jpoġġi passigġier fi klassi ta' trasport oġhla minn dik għal liema nxtara l-biljett, ma għandu jitlob l-ebda hlas supplimentari.
2. Jekk trasportatur tal-ajru li jopera jpoġġi passigġier fi klassi ta' trasport aktar baxxa minn dik għal liema nxtara l-biljett, dan għandu, fi żmien 14-il jum kalendarju tat-tnaqqis fil-grad, bil-mezzi previsti fl-Artikolu 7(6), jikkumpensa lill-passigġieri b'tal-anqas l-ekwivalenti għal:
 - (a) 40 % tal-prezz tat-titjira għal titjiriet ta' 3500 kilometru jew inqas; jew
 - (b) 75 % tal-prezz tat-titjira għal titjiriet ta' aktar minn 3500 kilometru.
3. Fejn il-prezz tat-titjira ma jkunx indikat fuq il-biljett, il-kumpens imsemmi fil-paragrafu 2 għandu jiġi kkalkulat abbażi tal-proporzjon rilevanti tad-distanza tat-titjira meta mqabbel mad-distanza totali koperta mill-kuntratt ta' trasport bl-ajru, ikkalkulat f'konformità mal-Artikolu 7(3).

4. Il-prezz tat-titjira msemmi f' dan l-Artikolu jeskludi t-taxxi u l-imposti indikati fuq il-biljett, sakemm la r-rekwiżit li jithallsu dawk it-taxxi u l-imposti u lanqas l-ammont tagħhom ma jiddependi mill-klassi tat-trasport li għaliha jkun inxtara dak il-biljett.
5. Dan l-Artikolu ma għandux japplika għal vantaġġi inklużi f' tariffa oghla fl-istess klassi ta' trasport bħal postijiet bilqiegħda speċifiċi jew catering.”;

(12) Jiddaħħal l-Artikolu li ġej:

“Artikolu 10a

Pjanijiet ta' kontinġenza tal-ajruport

1. F'ajruport tal-Unjoni li għandu traffiku annwali ta' passiġġieri 'l fuq minn 5 miljun passiġġier, il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jiżgura li l-operazzjonijiet tal-korp ta' tmexxija tal-ajruport u tal-fornituri tas-servizzi essenzjali tal-ajruport, b'mod partikolari t-trasportaturi tal-ajru u l-fornituri tas-servizzi ta' groundhandling, ikunu koordinati permezz ta' pjan ta' kontinġenza xieraq minhabba l-possibbiltà ta' sitwazzjonijiet ta' kancellazzjonijiet multipli, ta' dewmien tat-titjiriet multipli, jew it-tnejn li huma, li jirriżultaw f'numru konsiderevoli ta' passiġġieri li jithallew l-art fl-ajruport. Il-pjan ta' kontinġenza għandu jsir sabiex ikun żgurat li tingħata informazzjoni adegwata lill-passiġġieri li jinqabdu x'imkien u għandu jkun fih arranġamenti sabiex jitnaqqas il-ħin li għandhom jistennu u l-iskumdità tagħhom.
2. Il-pjanijiet ta' kontinġenza tal-ajruport għandhom iqisu l-bżonnijiet partikolari u individwali tal-passiġġieri msemmija fl-Artikolu 11.

3. Il-pjan ta' kontingenza għandu jsir b'mod partikolari bil-partecipazzjoni tal-Kumitat tal-Utenti tal-Ajruport imsemmi fid-Direttiva tal-Kunsill 96/67/KE, tal-fornituri tas-servizzi tal-groundhandling, u ta' fornituri ohra ta' servizzi essenzjali tal-ajruport. Il-pjan ta' kontingenza għandu wkoll ikun fih id-data ta' kuntatt tal-persuna jew persuni maħtura mit-trasportaturi tal-ajru partecipanti fil-Kumitat tal-Utenti tal-Ajruport sabiex jirrapprezentahom fuq il-post fil-każ ta' kanċellazzjonijiet multipli, ta' dewmien tat-titjiriet multipli, jew it-tnejn li huma. It-trasportatur tal-ajru għandu jiżgura li kwalunkwe persuna maħtura jkollha l-mezzi meħtieġa għall-assistenza lill-passiġġieri f'konformità mal-obbligi li jirriżultaw minn dan ir-Regolament fil-każ ta' tfixkil.
4. Il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jikkomunika l-pjan ta' kontingenza lill-Kumitat tal-Utenti tal-Ajruport imsemmi fid-Direttiva 96/67/KE u, fuq talba, lill-korp nazzjonali għall-infurzar fdat bl-infurzar ta' dan ir-Regolament skont l-Artikolu 16(1) ta' dan ir-Regolament.
5. Stat Membru jista' jiddeċiedi li ajruport mhux kopert mill-paragrafu 1, li jinsab fit-territorju tiegħu, għandu jissodisfa l-obbligi stabbiliti fil-paragrafi 1 sa 4.
6. F'ajruporti tal-Unjoni bi traffiku ta' passiġġieri annwali taħt il-limitu stabbilit fil-paragrafu 1 jew mhux koperti minn deċiżjoni ta' Stat Membru taħt il-paragrafu 5, il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jagħmel l-isforzi raġonevoli kollha biex jikkoordina l-utenti tal-ajruport u biex jagħmel arrangamenti mal-utenti tal-ajruport biex jinforma lill-passiġġieri li jithallew l-art fil-każ ta' kanċellazzjonijiet multipli, ta' dewmien ta' titjiriet multipli, jew it-tnejn li jwasslu għal għadd konsiderevoli ta' passiġġieri li jithallew l-art fl-ajruport.

* Id-Direttiva tal-Kunsill 96/67/EC tal-15 ta' Ottubru 1996 dwar l-aċċess għas-suq tal-groundhandling fl-ajruporti tal-Komunità (ĠU L 272, 25.10.1996, p. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/67/oj>).”;

(13) L-Artikolu 11 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 11

Passiġġieri bi bżonnijiet speċifiċi

1. L-informazzjoni kollha pprovduta lill-passiġġieri skont dan ir-Regolament għandha tiġi pprovduta f'format aċċessibbli.
2. Dan l-Artikolu għandu japplika għal persuni b'diżabbiltà, persuni b'mobbiltà mnaqqsa, trabi, tfal mhux akkumpanjati u nisa tqal, dment li t-trasportatur tal-ajru li jopera jkun ġie nnotifikat bil-bżonnijiet partikolari tagħhom għall-assistenza mhux aktar tard minn meta jithabbar it-tfixkil. Għandu japplika wkoll għal persuni li jehtieġu assistenza medika speċifika sakemm it-trasportatur tal-ajru li jopera jkun ġie nnotifikat bil-bżonnijiet tagħhom għal assistenza medika speċifika mhux aktar tard miċ-check-in. It-trasportaturi tal-ajru li joperaw jistgħu jitolbu prova ta' dawk il-bżonnijiet.

Tali notifika għandha titqies li tkopri l-vjaġġi kollha taht kuntratt ta' trasport bl-ajru.

3. Sa mhux aktar tard miċ-check-in, u soġġett għad-disponibbiltà ta' post bilqiegħda, kwalunkwe persuna li takkumpanja l-persuni msemmija fil-paragrafu 2 jew li tkun qed takkumpanja wild għandha tiġi offruta, mingħajr hlas, il-possibbiltà li titqiegħed bilqiegħda fuq sigġu hdejn dik il-persuna jew wild.

4. Waqt l-imbark, it-trasportaturi tal-ajru li joperaw għandhom jagħtu prijorità lill-persuni msemmija fil-paragrafu 2 u lil kwalunkwe persuna jew kelb ta' assistenza rikonoxxut li jakkumpanjahom.
5. Meta japplika r-rotta alternattiva u l-assistenza f'konformità mal-Artikoli 8 u 9, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jagħti attenzjoni partikolari għall-bżonnijiet tal-persuni msemmija fil-paragrafu 2. It-trasportaturi tal-ajru għandhom jipprovdu din ir-rotta alternattiva u l-assistenza lil dawk il-persuni, inkluż lil kwalunkwe persuna jew kelb tal-assistenza rikonoxxut li jakkumpanjawhom, malajr kemm jista' jkun.
6. L-Artikolu 9(6) ma għandux japplika għal passigġier imsemmi fil-paragrafu 2, jew għal kwalunkwe persuna jew kelb ta' assistenza rikonoxxut li jakkumpanjahom.”;

(14) l-Artikolu 12 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 12

Drittijiet ulterjuri;

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa d-drittijiet tal-passigġieri mogħtija skont atti legali oħra inkluż id-Direttiva (UE) 2015/2302, sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'dan l-Artikolu.

Il-kumpens mogħti skont l-Artikolu 7 jew l-Artikolu 10(2) ta' dan ir-Regolament għandu jitnaqqas mill-kumpens jew mit-tnaqqis tal-prezz mogħti skont atti legali oħra bħad-Direttiva (UE) 2015/2302, jekk id-drittijiet li għalihom huwa mogħti l-kumpens jew it-tnaqqis tal-prezz jissalvagwardjaw l-istess interess jew ikollhom l-istess objettiv. Bl-istess mod, il-kumpens jew it-tnaqqis tal-prezz mogħti skont atti legali oħrajn bħad-Direttiva (UE) 2015/2302 għandu jitnaqqas mill-kumpens mogħti skont l-Artikolu 7 jew l-Artikolu 10(2) ta' dan ir-Regolament, jekk id-drittijiet li għalihom ingħata il-kumpens jew it-tnaqqis tal-prezz jissalvagwardjaw l-istess interess jew għandhom l-istess objettiv.

Minkejja d-dritt ta' organizzatur ta' pakkett tal-ivvjaġġar li jfittex rimedju jew rifużjonijiet f'konformità mal-Artikolu 22 tad-Direttiva (UE) 2015/2302, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 ta' dan ir-Regolament, u b'deroga mill-Artikolu 8(1), il-punt (a), jekk it-titjira tkun parti minn kuntratt ta' pakkett tal-ivvjaġġar kif definit fl-Artikolu 3, il-punt (3) tad-Direttiva (UE) 2015/2302, il-passiġġieri ma għandu jkollhom l-ebda dritt għal rimborż skont dan ir-Regolament sa fejn dritt korrispondenti jirriżulta mid-Direttiva (UE) 2015/2302.

2. Mingħajr preġudizzju għal prinċipji u regoli rilevanti tal-liġi nazzjonali, inkluż il-gurisprudenza, il-paragrafu 1 ma għandux japplika għall-voluntieri skont il-kundizzjonijiet stabbiliti skont l-Artikolu 4(2).
3. Meta jkun diġà thallas kumpens jew rimborż lill-passiġġier skont il-legiżlazzjoni ta' pajjiż terz, l-ammont ta' tali kumpens jew rimborż għandu jitnaqqas mill-ammont ta' kumpens jew rimborż mogħti skont dan ir-Regolament.";

(15) L-Artikolu 13 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 13

Dritt għal rimedju

F'każijiet fejn trasportatur tal-ajru li jopera jhallas kumpens jew jissodisfa l-obbligi l-oħra tiegħu skont dan ir-Regolament, l-ebda dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament jew tal-liġi nazzjonali ma tista' tiġi interpretata li tirrestringi d-dritt tiegħu li jfittex kumpens minn xi persuna, inkluż partijiet terzi, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali applikabbli.”;

(16) L-Artikolu 14 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 14

Obbligi li l-passiġġieri jiġu informati

1. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jinkludi fuq is-sit web u l-applikazzjoni għall-apparati mobbli tiegħu avviż ta' informazzjoni li jispeċifika d-drittijiet skont dan ir-Regolament, inkluż il-proċess tat-trattament tal-ilmenti.
2. Meta joffru biljetti għal titjira jew titjiriet ta' konnessjoni u qabel ix-xiri, it-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jinfurmaw lill-passiġġier dwar dan li ġej:
 - (a) it-tip ta' biljett jew biljetti li qed jiġu offruti, b'mod partikolari jekk il-biljett jew il-biljetti humiex koperti minn kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed jew kombinazzjoni ta' kuntratti ta' trasport bl-ajru separati;
 - (b) id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġier, tat-trasportatur tal-ajru li jopera u tal-intermedjarju skont dan ir-Regolament, kif meħmużin mal-kuntratt ta' trasport bl-ajru, inkluż informazzjoni dwar il-proċess ta' rimborż;
 - (c) l-iskadenza u l-proċedura li biha passiġġier jista' jitlob bidla fl-isem kif speċifikat fl-Artikolu 4(6), mingħajr ebda imposta addizzjonali; u
 - (d) it-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt tat-trasport bl-ajru.

Sabiex jikkonformaw mar-rekwiżit ta' informazzjoni stabbilit fil-punt (b), tal-ewwel subparagrafu, it-trasportatur tal-ajru u l-intermedjarju jistgħu jużaw sommarju tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament imhejji u magħmul disponibbli għall-pubbliku mill-Kummissjoni bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni.

3. Intermedjarju jew trasportatur tal-ajru li jbigħ biljetti koperti minn kombinazzjoni ta' kuntratti ta' trasport bl-ajru għandu jinforma lill-passiġġier qabel ix-xiri, li l-biljetti huma koperti minn kuntratti ta' trasport bl-ajru separati u li d-drittijiet skont l-Artikoli 7, 8 u 9 relatati mal-kumpens, ir-rimborż, ma' rotta alternattiva jew assistenza fil-każ ta' titjiriet sussegwenti mitlufin ma japplikawx skont il-kuntratt ta' trasport bl-ajru separat. Tali informazzjoni għandha tingħata b'mod ċar meta jinbiegħu l-biljetti.

It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jipprovdu l-informazzjoni skont dan il-paragrafu bil-lingwa tal-kuntratt ta' trasport bl-ajru u lingwa li tintuża internazzjonalment fuq mezz durabbli.

4. Il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jiżgura li fil-bankijiet taċ-check-in (inkluz il-magni taċ-check-in fejn wieħed jinqeda waħdu) u fil-gate tal-imbarkazzjoni, jintwera b'mod ċar it-test li ġej: “Jekk tiġi miċhud l-imbarkazzjoni jew jekk it-titjira tiegħek tiġi kkanċellata jew tittardja għal tal-inqas sagħtejn, staqsi fil-bank taċ-check-in jew fil-gate tal-imbarkazzjoni għall-avviż ta' informazzjoni li jiddikjara d-drittijiet tiegħek, b'mod partikolari dwar ir-rimborż jew l-ghoti ta' rotta alternattiva, l-assistenza u l-kumpens possibbli”. Dak it-test għandu jintwera tal-anqas bil-lingwa jew lingwi tal-post tal-ajruport u b'lingwa li tintuża internazzjonalment. Għal dak l-għan, il-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti għandhom jikkooperaw mat-trasportaturi tal-ajru li joperaw.”;

(17) Jiddaħħal l-Artikolu li ġej:

“Artikolu 15a

Ilment lit-trasportatur tal-ajru jew lill-intermedjarju

1. Kull trasportatur tal-ajru u kull intermedjarju għandu jistabbilixxi mekkaniżmu tat-trattament tal-ilmenti għad-drittijiet u l-obbligi koperti minn dan ir-Regolament fl-oqsma ta' responsabbiltà rispettivi tiegħu. Huma għandhom jagħmlu d-dettalji ta' kuntatt tagħhom disponibbli bil-lingwa tal-kuntratt ta' trasport bl-ajru u lingwa li tintuża internazzjonalment. Id-dettalji dwar il-proċedura tat-trattament tal-ilmenti għandhom ikunu aċċessibbli għall-pubbliku, inkluż f'format aċċessibbli għal persuni b'dizabbiltà u persuni b'mobbiltà mnaqqsa. Huma għandhom jinfurmaw ukoll lill-passiġġieri b'mod ċar bid-dettalji ta' kuntatt tal-korp jew korpi maħtura mill-Istati Membri skont l-Artikolu 16 u dwar il-korp jew il-korpi responsabbli għas-soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim skont l-Artikolu 16ac u, fejn rilevanti, ir-responsabbiltajiet rispettivi tagħhom. Dik l-informazzjoni għandha tkun disponibbli bil-lingwa jew il-lingwi uffiċjali tal-Istati Membri li fihom ikunu qed joperaw it-trasportatur tal-ajru u l-intermedjarju.

2. Meta l-passiġġieri jipprezentaw ilment bl-użu tal-mekkanizmu msemmi fil-paragrafu 1, dak l-ilment għandu jiġi pprezentat fi żmien sitt xhur mit-tfixkil ikkonċernat. Fi żmien 30 jum kalendarju mis-sottomissjoni tal-ilment, it-trasportatur tal-ajru, jew l-intermedjarju, li lilu jkun indirizzat l-ilment għandu jew jipprovdì twegiba motivata jew, f'każijiet eċċezzjonali debitament ġustifikati, jinforma lill-passiġġier li l-passiġġier ser jirċievi twegiba finali fi żmien perjodu ta' inqas minn xahrejn mid-data tas-sottomissjoni tal-ilment. It-twegiba għandu jkun fiha wkoll, f'każ fejn it-tilwima ma setgħetx tiġi solvuta, id-dettalji ta' kuntatt rilevanti tal-korp jew korpi mahtura skont l-Artikolu 16 jew tal-korp jew korpi responsabbli għas-soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim taht l-Artikolu 16a, inkluż l-indirizz postali, is-sit web u l-indirizz tal-posta elettronika ta' tali korp jew korpi.
3. Is-sottomissjoni ta' lmenti mill-passiġġieri li jużaw il-mekkanizmu msemmi fil-paragrafu 1 għandha tkun minghajr preġudizzju għad-dritt tagħhom li jissottomettu tilwim għal soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim f'konformità mal-Artikolu 16a, jew li jfittxu rimedju permezz ta' proċedimenti tal-qorti, soġġett għal perjodi ta' limitazzjoni f'konformità mal-liġi nazzjonali.";

(18) L-Artikolu 16 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 16

Infurzar

1. Kull Stat Membru għandu jahtar korp nazzjonali għall-infurzar jew korpi nazzjonali għall-infurzar responsabbli għall-infurzar ta' dan ir-Regolament fir-rigward ta' vjaġġi lejn u minn ajruporti fit-territorju tiegħu. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni dwar il-korp jew korpi li jkunu nħatru f'konformità ma' dan il-paragrafu.

2. Il-korp nazzjonali għall-infurzar għandu jissorvelja mill-qrib il-konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament u jieħu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li jiġu rispettati d-drittijiet tal-passiġġieri.
3. Il-passiġġieri jistgħu jirrapportaw il-ksur allegat ta' dan ir-Regolament lill-korp nazzjonali għall-infurzar. Il-korp nazzjonali għall-infurzar jista' jinvestiga il-ksur allegat irrapportat u jiddeċiedi dwar azzjonijiet ta' infurzar abbażi ta' informazzjoni f'dawk ir-rapporti.
4. Is-sanzjonijiet stabbiliti mill-Istati Membri għall-ksur ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. B'mod partikolari, tali sanzjonijiet għandhom ikunu suffiċjenti biex jipprovdu lit-trasportaturi u l-intermedjarji inċentiv finanzjarju biex konsistentement ikun konformi ma' dan ir-Regolament.
5. Sa ... [6 snin mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament emendatorju] u kull hames snin wara dan, il-korpi nazzjonali għall-infurzar għandhom jippubblikaw fuq is-siti web tagħhom rapport dwar l-attivitajiet tagħhom, dwar l-azzjoni ta' infurzar u l-eżitu tagħha, inkluż dwar sanzjonijiet li jkunu ġew applikati. Dawn ir-rapporti għandhom jiġu ppreżentati wkoll lill-Kummissjoni.
6. It-trasportaturi tal-ajru li joperaw u l-intermedjarji għandhom jikkomunikaw id-data tal-kuntatt meħtieġa tal-persuna jew persuni jew korp mahtur biex jaġixxi u jirċievi dokumenti mahruġin mill-korp jew korpi nazzjonali għall-infurzar f'isimhom fuq bażi permanenti, fl-Istat Membru fejn joperaw, għall-kwistjonijiet koperti minn dan ir-Regolament, lill-korpi nazzjonali għall-infurzar. Il-korpi nazzjonali għall-infurzar jistgħu jiskambjaw din l-informazzjoni ma' xulxin għall-fini tal-infurzar ta' dan ir-Regolament.”;

(19) jiddaħħal l-Artikolu li ġej:

"Artikolu 16a

Soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-passiġġieri tal-ajru jistgħu iressqu tilwim individwali b'segwitu ta' ilmenti jew talbiet skont dan ir-Regolament lil korp jew korpi responsabbli għas-soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bil-korp jew korpi responsabbli li jittrattaw it-tilwim skont dan l-Artikolu. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li japplikaw dan l-Artikolu għal tilwim bejn it-trasportaturi tal-ajru jew l-intermedjarji, minn naħa waħda, u l-konsumaturi biss, min-naħa l-oħra.";

(20) L-Artikolu 17 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 17

Rieżami u rapport

1. Sa ... [5 snin mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament emendatorju], u kull tlett snin wara dan, il-Kummissjoni għandha tibgħat rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-lista ta' ċirkostanzi straordinarji stabbilita fl-Anness, fid-dawl tal-avvenimenti li jaffettwaw l-operat f'waqt u effettiv tat-titjiriet li jkunu seħħew matul is-sentejn li jippreċedu kull rapport.

Meta jkun hemm bżonn, ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn proposta leġiżlattiva.

2. Sa ... [5 snin mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament emendatorju] u kull hames snin wara dan, il-Kummissjoni għandha tibgħat rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-operat, l-infurzar u r-rizultati ta' dan ir-Regolament. Il-Kummissjoni għandha tinkludi informazzjoni dwar it-titjib fil-protezzjoni tal-passiġġieri tal-ajru fuq titjiriet minn pajjiżi terzi operati minn trasportaturi tal-ajru ta' pajjiżi terzi.

Dak ir-rapport għandu jinkludi wkoll rieżami tal-ammonti stabbiliti fl-Artikolu 7(1) u l-perċentwali stabbiliti fl-Artikolu 10(2), filwaqt li jitqiesu, fost l-oħrajn, l-evoluzzjoni tan-nollijiet tal-ajru, ir-rata tal-inflazzjoni u l-istatistika dwar l-imbark miċhud, il-kanċellazzjonijiet, id-dewmien u t-titjiriet ta' konnessjoni mitlufin imputabbli lit-trasportaturi tal-ajru kif ukoll l-istatistika dwar it-tnaqqis fil-grad, matul il-hames snin preċedenti.

Fir-rapport li għandu jiġi ppreżentat sa ... [5 snin mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament emendatorju], skont l-ewwel subparagrafu, il-Kummissjoni għandha tivvaluta wkoll:

- (a) il-ħtieġa u l-fattibbiltà tar-reviżjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament bil-ħsieb li tkompli ttejjeb il-protezzjoni tal-passiġġieri u l-kundizzjonijiet ekwi bejn it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni u ta' pajjiżi terzi, kif ukoll l-aspetti tal-konnettività. B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha tivvaluta r-riskji ta' kunflitt ta' ġurisdizzjonijiet u d-diffikultajiet relatati mal-infurzar u għandha tirrakkomanda modi biex jittaffew dawk ir-riskji u jiġu indirizzati dawk id-diffikultajiet;

- (b) il-htieġa tal-aġġustament tal-limiti stabbiliti fl-Artikolu 7(2) abbażi ta' statistika dwar l-evoluzzjoni tad-dewmien u l-kanċellazzjonijiet waqt il-ħames snin li jippreċedu l-valutazzjoni tal-Kummissjoni u kull sena minn ... [sentejn mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament emendatorju];
- (c) il-fattibbiltà ta' aktar awtomatizzazzjoni tat-talbiet ta' kumpens għad-dewmien jew pagamenti ta' kumpens għad-dewmien.

Meta jkun hemm bżonn, ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn proposti legiżlattivi.";

- (21) it-test stabbilit fl-Anness I ta' dan ir-Regolament jizdied bħala l-Anness tar-Regolament (KE) Nru 261/2004.

Artikolu 2

Ir-Regolament (KE) Nru 2027/97 huwa emendat kif ġej:

- (1) fl-Artikolu 2, il-paragrafu 1 huwa emendat kif ġej:

- (a) il-punt (b) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“(b) "trasportatur tal-ajru tal-Unjoni" għandha tfisser trasportatur tal-ajru b'licenzja li jopera valida mogħtija minn Stat Membru f'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*;

* Ir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità (ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj>).”;

(b) jizdiedu l-punti li ġejjin:

“(h) "tagħmir ta' mobbiltà" għandha tfisser kwalunkwe tagħmir li huwa maħsub biex jassisti lill-persuni b'diżabbiltà jew lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, skont it-tifsira tal-Artikolu 2, il-punt (a) tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, fil-mobbiltà tagħhom;”

“(i) "kelb tal-assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imharreġ speċifikament sabiex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'diżabbiltà, rikonoxxut uffiċjalment f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, meta jkunu jeżistu regoli bħal dawn;

“(j) "format aċċessibbli" tfisser format li jagħti lill-persuna b'diżabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqsa aċċess għal kwalunkwe informazzjoni rilevanti, inkluż billi jingħata lil dik il-persuna aċċess b'mod fattibbli u komdu daqs persuna mingħajr insuffiċjenza jew diżabbiltà, u li jissodisfa r-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà definiti f'konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli, b'mod partikolari d-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill**;

(k) "intermedjarju" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika, minbarra trasportatur, li tkun qed tagħxi, għal finijiet relatati mal-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha, fisem trasportatur jew passiġġier għall-konkluzzjoni ta' kuntratt ta' trasport;”

- (l) "oġġett personali" tfisser bagalja li ma għaddietx miċ-check-in, li tikkostitwixxi aspett mehtieg tal-garr tal-passiġġieri, u li tikkonforma mar-rekwiziti ta' sigurtà u sikurezza, u jew b'dimensjonijiet massimi ta' 40x30x15cm jew bil-kundizzjoni li toqghod taht is-siġġu ta' quddiem is-siġġu li fuqu qed joqghod il-passiġġier."
- (m) "bagalja tal-idejn" tfisser bagalja li ma għaddietx miċ-check-in li mhix oġġett personali u li tikkonforma mar-rekwiziti tas-sigurtà u s-sikurezza.

* Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 5 ta' Lulju 2006 dwar id-drittijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqa meta jivvjaġġaw bl-ajru (ĠU L 204, 26.7.2006, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>).

** Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiziti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).”;

- (2) fl-Artikolu 3, il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Ir-responsabbiltà ta' trasportatur bl-ajru tal-Unjoni fir-rigward tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom għandha tkun irregolata mid-dispożizzjonijiet kollha tal-Konvenzjoni ta' Montreal rilevanti għal din ir-responsabbiltà. Din tinkludi r-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni fir-rigward tad-dewmien tal-passiġġieri jew tal-bagalji.”;

- (3) fl-Artikolu 3, jithassar il-paragrafu 2;

- (4) l-Artikolu 3a huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 3a

Is-somma supplimentari li, f'konformità mal-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 6a, tista' tintalab minn trasportatur tal-ajru tal-Unjoni meta passiġġier jagħmel dikjarazzjoni speċjali ta' interess fil-konsenja tal-bagalji tiegħu f'destinazzjoni, għandha tkun ibbażata fuq tariffa li tirrifletti l-ispejjeż addizzjonali tat-trasport u l-assigurazzjoni tal-bagalji vvalutati 'l fuq mil-limitu ta' responsabbiltà. It-tariffa għandha tkun disponibbli għall-passiġġieri fuq talba.”;

- (5) l-Artikolu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 5

- "1. Fil-każ tal-mewt jew tal-korriment ta' passiġġieri, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu mingħajr dewmien, u f'kull każ sa mhux aktar tard minn hmistax-il ġurnata wara li tkun ġiet stabbilita l-identità tal-persuna fiżika intitolata għall-kumpens, jagħmel hlasijiet bħal dawn bil-quddiem kif jista' jkun meħtieġ sabiex jiġu sodisfatti l-bżonnijiet ekonomiċi immedjati fuq bażi proporzjonata meta titqies it-tbatija mgarrba.
2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, hlas bil-quddiem fil-każ ta' mewt ta' passiġġieri ma għandux ikun inqas minn 16 % għal kull passiġġier tal-ammont minimu ta' responsabbiltà stabbilit skont l-Artikolu 21(1) tal-Konvenzjoni ta' Montreal u mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal.

3. Hlas bil-quddiem ma jfissirx rikonoxximent ta' responsabbiltà u jista' jiġi paċut ma' xi somom sussegwenti mħallsa fuq bażi tar-responsabbiltà tat-trasportatur bl-ajru tal-Unjoni, imma ma jistax jinghata lura, minbarra, fil-kazijiet previsti fl-Artikolu 20 tal-Konvenzjoni ta' Montreal jew meta l-persuna li tkun irċeviet il-ħlas bil-quddiem ma tkunx il-persuna intitolata għal kumpens..”;

(6) L-Artikolu 6 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“1. It-trasportaturi bl-ajru kollha għandhom, meta jbigħu t-trasport bl-ajru fl-Unjoni, jiżguraw li sommarju tad-dispożizzjonijiet prinċipali li jirregolaw ir-responsabbiltà għall-passiġġieri u l-bagalji tagħhom, inklużi t-termini previsti għall-azzjoni għal kumpens u l-possibbiltà li jagħmlu dikjarazzjoni speċjali għal bagalji, ikun disponibbli għall-passiġġieri fil-postijiet ta' bejgħ kollha, inkluż bejgħ bit-telefon u permezz tal-Internet. Sabiex jikkonformaw ma' dan l-obbligu ta' informazzjoni, it-trasportaturi bl-ajru tal-Unjoni għandhom jużaw l-avviż misjub fl-Anness. Dan is-sommarju jew avviż ma jistax jintuża bħala bażi għal talba għal kumpens, lanqas biex jiġu interpretati d-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jew tal-Konvenzjoni ta' Montreal.”;

(b) fil-paragrafu 2 jiżdied l-inċiż li ġej:

“— id-dritt li jagħmlu, minghajr ħlas, dikjarazzjoni speċjali ta' interess dwar il-valur tat-tagħmir ta' mobbiltà tagħhom fejn il-passiġġier huwa persuna b'dizabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa.”

(c) il-paragrafu 3 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“3. Fil-każ tat-trasport kollu magħmul mit-trasportaturi bl-ajru tal-Unjoni, il-limiti indikati skont l-obbligi ta' informazzjoni tal-paragrafi 1 u 2 għandhom ikunu daww stabbiliti minn dan ir-Regolament sakemm it-trasportatur bl-ajru tal-Unjoni ma japplikax volontarjament limiti oġġla. Fil-każ tat-trasport kollu magħmul minn trasportaturi bl-ajru ta' pajjizi terzi, il-paragrafi 1 u 2 japplikaw biss fir-rigward ta' trasport lejn, minn jew fl-Unjoni.”

(d) jiżdiedu l-paragrafi li ġejjin:

- “4. It-trasportaturi tal-ajru kollha għandhom, fuq l-applikazzjonijiet mobbli tagħhom u fuq is-siti web tagħhom, jipprovdu formola li tippermetti lill-passiġġier iressaq minnufih ilment online jew verżjoni stampata dwar bagalji danneġġati, ittardjati jew mitlufa. Id-data tal-preżentazzjoni tal-formola għandha titqies mit-trasportatur tal-ajru bħala d-data li fiha jitressaq l-ilment skont l-Artikolu 31(2) u 31(3) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, anke jekk it-trasportatur tal-ajru jitlob aktar informazzjoni aktar 'il quddiem. Dan il-paragrafu ma għandux jaffettwa d-dritt tal-passiġġier li jissottometti lment permezz ta' mezzi oħra fl-iskadenzi mogħtija mill-Konvenzjoni ta' Montreal.
5. L-informazzjoni kollha pprovduta skont dan l-Artikolu, u l-formoli ta' lment, għandhom ikunu f'format aċċessibbli u disponibbli wkoll għal persuni li ma jużawx għodod digitali.
6. L-obbligi kollha ta' informazzjoni skont dan l-Artikolu għandhom japplikaw ukoll għall-intermedjarji, meta jbigħu trasport bl-ajru lejn, minn jew fl-Unjoni.”;

(7) jiżdiedu l-Artikoli li ġejjin:

“Artikolu 6a

1. Meta jkun qed iġorr tagħmir ta' mobbiltà li għadda miċ-check-in jew klieb tal-assistenza rikonoxxuti, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu jiżgura li kull persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa tiġi offruta l-għażla li tagħmel dikjarazzjoni speċjali ta' interess fit-twassil fid-destinazzjoni, f'format aċċessibbli, skont l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, meta tibbukja, fl-istess hin tan-notifika skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006, u mhux aktar tard minn meta t-tagħmir jingħata f'idejn it-trasportatur tal-ajru u, fil-każ ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, waqt l-imbarkazzjoni. F'dak il-każ, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni ma għandux jimponi hlas lill-passiġġieri kkonċernati tariffa addizzjonali. Meta t-tagħmir jinqered, jintilef, issirlu hsara jew jittardja, jew fil-każ tal-mewt jew tal-korrimment ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni jista' jitlob prova tal-kost tas-sostituzzjoni, inkluż is-sostituzzjoni temporanja, tat-tagħmir tal-mobbiltà jew tal-kelb tal-assistenza rikonoxxut mill-persuna b'diżabbiltà jew mill-persuna b'mobbiltà mnaqqsa biex issostni l-ammont iddikjarat fid-dikjarazzjoni ta' interess speċjali.

Meta jbigħu trasport bl-ajru fisem it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni, l-intermedjarji għandhom joffru lill-passiġġieri kkonċernati l-għażla li jagħmlu dikjarazzjoni ta' interess speċjali, f'format aċċessibbli, skont l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, waqt il-prenotazzjoni u fl-istess hin tan-notifika skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006. Din id-dikjarazzjoni ta' interess speċjali għandha tingħata taħt l-istess kundizzjonijiet kif stipulati fl-ewwel subparagrafu ta' qabel dan. L-intermedjarju għandu jibgħat id-dikjarazzjoni lit-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni malajr kemm jista' jkun.

2. Fil-każ ta' qerda, telf, hsara jew dewmien fit-trasport ta' tagħmir tal-mobbiltà li għadda miċ-check-in jew fil-każ tal-mewt jew tal-korriment ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu jkun responsabbli għall-ħlas ta' somma li ma taqbiżx is-somma ddikjarata mill-passiġġier; sakemm ma jurix li s-somma ddikjarata hija akbar mill-interess proprju tal-persuna fit-twassil fid-destinazzjoni.
3. Fejn japplika l-paragrafu 2, u mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 7, 8 u l-Anness I, ir-raba' subparagrafu tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006, it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni għandhom jagħmlu l-isforzi raġonevoli kollha malajr biex jipprovdu sostituzzjonijiet temporanji meħtieġa minnufih għal tagħmir ta' mobbiltà li għadda miċ-check-in u soluzzjonijiet temporanji minflok klieb tal-assistenza rikonoxxuti. Il-persuna b'diżabbiltà jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqa għandha tithalla żżomm dik is-sostituzzjoni temporanja mingħajr ħlas sakemm il-kumpens imsemmi fil-paragrafu 2 ikun tħallas jew sakemm it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni jkunu kkumpensaw lill-persuni ġuridiċi jew fiżiċi għall-kostijiet tas-sostituzzjoni temporanja meħtieġa tat-tagħmir tal-mobbiltà jew ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut.
4. Il-konformità mal-paragrafu 3 ma għandhiex tikkostitwixxi rikonoxximent tar-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni.

1. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1008/2008, meta jbigħu trasport bl-ajru lejn, minn jew fl-Unjoni, it-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji kollha għandhom jindikaw b'mod ċar f'format aċċessibbli waqt il-prenotazzjoni, kif ukoll fuq l-applikazzjonijiet mobbli tagħhom u fuq is-sit web tagħhom, u barra minn hekk, fil-każ tat-trasportaturi tal-ajru, jagħmlu disponibbli fuq talba fl-ajruport (inkluż il-magni taċ-check-in fejn wieħed jinqeda waħdu):
 - il-kwota massima tal-bagalji f'termini ta' qisien u piż li l-passiġġieri jithallew iġorru fil-kabina, u fl-istiva tal-inġenju tal-ajru, li tikkorrispondi għall-prezz tal-biljett skont il-klassi ta' trasport għal kull titjira inkluża fil-prenotazzjoni ta' passiġġier;
 - kwalunkwe restrizzjoni fuq l-għadd ta' oġġetti li tigi applikata fi hdan kwota massima partikolari tal-bagalji;
 - il-kundizzjonijiet li taħthom għandhom jingarru oġġetti fragli jew ta' valur, bħal strumenti mużikali, tagħmir tal-isport, pushchairs tat-tfal u siġġijiet tat-trabi fil-kabina tal-passiġġieri jew fl-istiva tal-merkanzija tal-inġenju tal-ajru;
 - mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2, imposti addizzjonali potenzjali applikati għall-garr ta' bagalji li għaddew jew li ma għaddewx miċ-check-in, inkluż strumenti mużikali msemmija fl-Artikolu 6c,
 - ir-ragunijiet speċifiċi li jistgħu jipprekludu l-garr fil-kabina ta' bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in skont il-paragrafu 3.

2. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1107/2006, it-trasportaturi tal-ajru għandhom iħallu lill-passiġġieri jgħorru oġġett personali fil-kabina u mingħajr kost miżjud.
3. Meta għal raġunijiet speċifiċi, bħal raġunijiet ta' sikurezza, raġunijiet ta' kapaċità jew bidla fit-tip tal-inġenju tal-ajru wara li tkun saret il-prenotazzjoni, ma jkunux jistgħu jigu trasportati fil-kabina oġġett personali msemmi fil-paragrafu 2 jew bagalja tal-idejn, it-trasportatur tal-ajru jista' jgħorr dawk il-bagalji li ma għaddewx miċ-check-in fl-istiva tal-inġenju tal-ajru, iżda mingħajr kost ulterjuri għall-passiġġier.
4. Il-paragrafi 2 u 3 għandhom japplikaw għat-trasportaturi tal-ajru kollha li jitolqu minn ajruport li jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati u għat-trasportaturi tal-ajru kollha tal-Unjoni li jaslu fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati.
5. Dan l-Artikolu ma jaffettwax ir-restrizzjonijiet fuq il-bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in stabbiliti bir-regoli tal-Unjoni bħal dawk stabbiliti bir-Regolament (KE) Nru 300/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill* u r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 2015/1998** u bir-regoli internazzjonali dwar is-sigurtà u s-sikurezza.

1. Trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu jhalli passiġġier iġorr strument mużikali fil-kabina tal-passiġġieri ta' inġenju tal-ajru soġġett għar-regoli ta' sigurtà u sikurezza applikabbli u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u r-restrizzjonijiet tal-inġenju tal-ajru kkonċernat. L-istrumenti mużikali għandhom jiġu aċċettati għat-trasport fil-kabina tal-inġenju tal-ajru dment li daww l-istrumenti jistgħu jiġu stivati b'mod sigur f'kompartment xieraq tal-bagalji fil-kabina jew taħt siġġu tal-passiġġieri adatt. Trasportatur tal-ajru jista' jiddetermina li strument mużikali għandu jiffirma parti mill-kwota permessa tal-bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in ta' passiġġier u ma għandux jingarr b'żieda ma' dik il-kwota.
2. Soġġett għar-regoli ta' sigurtà u sikurezza applikabbli, meta strument mużikali jkun kbir wisq biex jiġi stivat b'mod sigur f'kompartment xieraq tal-bagalji fil-kabina jew taħt siġġu tal-passiġġieri adatt, it-trasportatur tal-ajru jista' jitlob il-ħlas ta' biljett addizzjonali meta t-tali strumenti mużikali jingarru bħala bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in fuq siġġu ieħor. Barra minn hekk, il-passiġġieri jistgħu jintalbu jagħzlu u jixtru siġġijiet hdejn xulxin kemm għall-passiġġier kif ukoll għall-istrument mużikali, fejn wiehde dejjem ikun siġġu hdejn it-tieqa għall-istrument mużikali. Meta disponibbli u jekk jintalab hekk, l-istrumenti mużikali għandhom jingarru f'parti msaħħna tal-istiva tal-merkanzija tal-inġenju tal-ajru soġġett għar-regoli ta' sigurtà applikabbli, ir-restrizzjonijiet tal-ispazju u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tal-inġenju tal-ajru ikkonċernat.

* Ir-Regolament (KE) Nru 300/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2008 dwar regoli komuni fil-qasam tas-sigurtà tal-avjazzjoni ċivili u li jhassar ir-Regolament (KE) Nru 2320/2002 (ĠU L 97, 9.4.2008, p. 72, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/300/oj>).

** Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2015/1998 tal-5 ta' Novembru 2015 li jistipula miżuri dettaljati għall-implimentazzjoni tal-istandards bażiċi komuni dwar is-sigurtà tal-avjazzjoni (ĠU L 299, 14.11.2015, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/1998/oj).";

(8) l-Artikolu 7 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Artikolu 7

Il-Kummissjoni għandha tibgħat rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa ... [5 snin wara d-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament emendatorju] dwar l-operat u r-rizultati ta' dan ir-Regolament.”;

(9) l-Anness tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 huwa sostitwit bit-test stabbilit fl-Anness II ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 3

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika minn ... [sentejn mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament emendatorju].

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi ..., ...

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

ANNESS I

“ANNESS

Listi mhux eżawrienti ta' ċirkostanzi meqjusin bħala ċirkostanzi straordinarji
u ċirkostanzi li m'għandhomx jitqiesu bħala straordinarji
għall-finijiet ta' dan ir-Regolament

1. Iċ-ċirkostanzi li ġejjin għandhom jitqiesu bħala straordinarji:
 - (a) ċirkostanzi mhux marbutin mal-operazzjoni tal-inġenju tal-ajru, bħal:
 - (i) diżastri naturali jew ambjentali li jkunu inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
 - (ii) kundizzjonijiet meteoroloġiċi u ħsara lill-inġenju tal-ajru marbuta ma' avvenimenti meteoroloġiċi li jkunu inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira (bħal sajjetti, boċċi tas-silġ, maltempati bir-ragħad, turbolenza severa jew riħ qawwi);
 - (iii) gwerer jew irvellijiet li jkunu inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
 - (iv) theddid transfruntier għas-saħħa li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikoli 2(1) jew 2(4) tar-Regolament (UE) 2022/2371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ li jkun inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira; u

¹ Ir-Regolament (UE) 2022/2371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Novembru 2022 dwar theddid transkonfinali serju għas-saħħa u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 1082/2013/UE (ĠU L 314, 6.12.2022, p. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj>).

- (v) kollizzjonijiet bejn l-ingenju tal-ajru u għasfur jew oġġett barrani ieħor li jkunu inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
- (b) incidenti relatati ma' passiġġier, li jinkludu:
 - (i) incidenti li jinvolvu passiġġieri indixxiplinati skont it-tifsira tal-Protokoll ta' Montreal tal-2014 li jkunu inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira jew li jittardjaw it-tluq tat-titjira;
 - (ii) riskji għas-saħħa jew emergenzi mediċi (bħal mard serju) li jiġu skoperti f'tit mument qabel it-tluq tat-titjira, jew li jirrikjedu l-interruzzjoni jew id-devjazzjoni tat-titjira;
- (c) incidenti oħra, bħal:
 - (i) riskji għas-sigurtà, ħsara kkawżata minn atti ta' sabotagġ jew terroriżmu, jew atti illegali, li jkunu inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
 - (ii) difetti moħbija tal-manifattura jew tad-disinn żvelati mill-manifattur jew minn awtorità kompetenti, u li jkun inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
 - (iii) restrizzjonijiet marbutin mal-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru jew mal-kapaċità tal-ajruport, jew l-gheluq tal-ispazju tal-ajru;
 - (iv) l-gheluq parzjali jew sħiħ mhux skedat ta' ajruport, inkluż nuqqas ta' funzjonament ġenerali fis-sistema tal-ajruport, qtugħ tad-dawl u kollass tal-komunikazzjoni elettronika jew l-attivazzjoni tal-pjan ta' kontingenza mill-korp ta' amministrazzjoni tal-ajruport;

- (v) strajkijiet għand fornituri ta' servizzi essenzjali bħall-korp ta' tmexxija tal-ajruport, il-Fornituri ta' Servizzi ta' Navigazzjoni bl-Ajru, il-fornituri ta' servizzi ta' groundhandling, jew għand it-trasportatur tal-ajru li jopera fejn l-istrajkijiet ikunu marbuta ma' domandi li ma jaqghux taħt il-kompetenza tat-trasportatur li jopera;
- (vi) l-assenza mhux mistennija ta' membru tal-ekwipaġġ essenzjali għall-operazzjoni tat-titjira, minhabba mard jew mewt, meta ssehh barra mill-bażijiet tas-servizz tat-trasportatur tal-ajru li jopera jew minhabba pandemija;
- (vii) hsara lill-inġenju tal-ajru kkawżata minn partijiet terzi waqt li l-inġenju tal-ajru jkun għadu fuq l-art, li t-trasportatur tal-ajru ma jkunx responsabbli għaliha, u li tkun inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
- (viii) hsara lil tajer ta' inġenju tal-ajru kkawżata minn oġġett barrani li tkun inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
- (ix) runway ikkontaminata ta' ajruport li tkun inkompatibbli mal-operazzjoni sikura tat-titjira;
- (x) nuqqasijiet mhux mistennija fis-sikurezza tat-titjira f'taġġmir tal-inġenju tal-ajru li ma jkunx f'livelli aċċettabbli ta' operazzjoni kif definit fil-Lista tat-Tagħmir Minimu ta' Referenza jew fil-kundizzjonijiet minimi għall-operazzjoni tat-tagħmir stabbiliti fiha u li ma setghux jiġu rimedjati matul manutenzjoni preventiva (kif previst taħt il-paragrafu 2(a)); u
- (xi) wara t-tluq, riskji għas-saħħa jew emergenzi mediċi (bħal mard serju) ta' membru tal-ekwipaġġ li jirrikjedu l-interruzzjoni jew id-devjazzjoni tat-titjira.

2. Il-lista ta' ċirkostanzi li ġejja ma għandhiex titqies bħala ċirkostanzi straordinarji:
- (a) problemi tekniċi li setgħu jissewwew matul manutenzjoni preventiva f'konformità mar-regoli u l-proċeduri tal-Unjon għall-ġestjoni tal-ajrunavigabbiltà kontinwa tal-inġenju tal-ajru;
 - (b) deċiżjonijiet operazzjonali u dewmien fil-proċeduri relatati mal-ekwipaġġ, maċ-check-in u mat-tluġh abbord; u
 - (c) nuqqas ta' disponibbiltà tal-ekwipaġġ tat-titjira jew tal-ekwipaġġ tal-kabina (sakemm ma jkunx ikkawżat minn strajkijiet msemmija fil-paragrafu 1(c)(v) jew minn assenzi mhux mistennija minhabba mard jew mewt imsemmija fil-paragrafu 1(c)(vi))."
-

ANNESS II

“ANNESS

Avviż ta' informazzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 6

AVVIŻ TA' INFORMAZZJONI DWAR IR-RESPONSABBILTÀ TAT-TRASPORTATUR BL-AJRU GHALL-PASSIĠĠIERI U L-BAGALJI TAGĦHOM

Dan l-avviż ta' informazzjoni jiġbor fil-qosor ir-regoli dwar ir-responsabbiltà applikati mit-trasportaturi bl-ajru tal-Unjoni kif meħtieġa mil-leġislazzjoni tal-Unjoni Ewropea u l-Konvenzjoni ta' Montreal.

KUMPENS FIL-KAŻ TAL-MEWT JEW TAL-KORRIMENT

Ma hemm l-ebda limiti finanzjarji għar-responsabbiltà għall-korriment jew il-mewt ta' passiġġier ikkawżata minn inċident abbord l-inġenju tal-ajru jew matul l-operazzjonijiet ta' imbarkazzjoni jew żbark.

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 20 tal-Konvenzjoni ta' Montreal dwar l-eżonerazzjoni tat-trasportatur bl-ajru, għal danni sal-limitu taħt l-Artikolu 21 tal-Konvenzjoni ta' Montreal kif aġġornata mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi l-ammont approssimattiv fil-munita lokali], it-trasportatur bl-ajru ma jistax jeskludi jew jillimita r-responsabbiltà tiegħu. Jekk jinqabeż dak l-ammont, it-trasportatur bl-ajru ma jkunx responsabbli jekk huwa jagħti prova li:

- il-ħsara ma tkunx giet ikkawżata min-negliġenza jew attività illeċita jew ommissjoni oħra tat-trasportatur bl-ajru jew tal-haddiema jew l-aġenti tiegħu, jew
- il-ħsara tkun giet ikkawżata biss min-negliġenza jew attività illeċita jew ommissjoni oħra ta' parti terza.

HLASIJET BIL-QUDDIEM

Jekk passigġier imut jew ikorri, it-trasportatur bl-ajru għandu jagħmel h̄las bil-quddiem, biex ikopri l-htigijiet ekonomiċi immedjati, fi żmien 15-il jum minn meta tiġi identifikata l-persuna intitolata għall-kumpens. F'każ ta' mewt, dan il-h̄las bil-quddiem ma għandux ikun inqas minn 16 % tal-limitu taħt l-Artikolu 21 tal-Konvenzjoni ta' Montreal kif aġġornata mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi l-ammont approssimattiv fil-munita lokali].

DEWMIEN IKKAWŻAT LILL-PASSIĠĠIERI

Fil-każ ta' ittardjar ta' passigġier, it-trasportatur bl-ajru huwa responsabbli għall-h̄sara sakemm ma jkunx ha l-miżuri kollha raġonevoli biex jevita l-h̄sara jew sakemm ma kienx impossibbli li jittiehdu tali miżuri. Ir-responsabbiltà għall-ittardjar tal-passigġier hija limitata għal-limitu taħt l-Artikolu 22(1) tal-Konvenzjoni ta' Montreal kif aġġornata mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi ammont approssimattiv fil-munita lokali].

DEWMIEN TAL-BAGALJI

F'każ ta' dewmien tal-bagalji, it-trasportatur bl-ajru huwa responsabbli għal h̄sara sal-limitu taħt l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal kif aġġornata mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi l-ammont approssimattiv fil-munita lokali], fejn il-limitu tal-kumpens ikun applikabbli għal kull passigġier u mhux għal kull bagalja li tkun għaddiet miċ-check-in. It-trasportatur bl-ajru ma għandux ikun responsabbli meta jkun ha l-miżuri raġonevoli kollha biex jevita l-h̄sara li tirriżulta minn tali dewmien jew meta kien impossibbli li jiehu t-tali miżuri.

QERDA, TELF JEW HSARA TAL-BAGALJI

It-trasportatur bl-ajru huwa responsabbli għal hsara sal-limitu taht l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal kif aġġornata mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi l-ammont approssimattiv fil-munita lokali], fejn il-limitu tal-kumpens ikun applikabbli għal kull passigġier u mhux għal kull bagalja.

F'każ ta' hsara jew telf ta' bagalji li jkunu għaddew miċ-check-in, it-trasportatur bl-ajru huwa responsabbli sakemm il-hsara ma tkunx ġiet ikkawżata minn difett, kwalità jew problema inerenti tal-bagalji.

F'każ ta' bagalji li ma jkunux għaddew miċ-check-in (bagalji tal-idejn), li jinkludu oġġetti personali, it-trasportatur bl-ajru huwa responsabbli biss jekk il-hsara li tirrizulta tkun it-tort tiegħu jew tal-haddiema jew l-aġenti tiegħu.

LIMITI OGHĦA GĦALL-BAGALJI

Passigġier jista' jibbenefika minn limitu oġħla ta' responsabbiltà billi jagħmel dikjarazzjoni speċjali 'l aktar tard, maċ-check-in, u billi jhallas tariffa supplimentari jekk ikun hemm bżonn. Dik it-tariffa supplimentari għandha tkun ibbażata fuq tariffa li tkun relatata mal-kostijiet addizzjonali involuti fit-trasport u l-assigurazzjoni tal-bagalji kkonċernati 'l fuq mil-limitu ta' responsabbiltà taht l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal kif aġġornata mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi l-ammont approssimattiv fil-munita lokali]. It-tariffa għandha tkun disponibbli għall-passigġieri fuq talba.

Waqf il-prenotazzjoni, fl-istess hin tan-notifika skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE)

Nru 1107/2006, u mhux aktar tard minn meta t-tagħmir jinghata lit-trasportatur bl-ajru u, fil-każ ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, mal-imbarkazzjoni, il-passiġġieri b'dizabbiltà u l-passiġġieri b'mobbiltà mnaqqsa għandhom jiġu offruti b'mod sistematiku l-għażla li jagħmlu dikjarazzjoni speċjali ta' interess, f'format aċċessibbli għat-trasport, mingħajr kost addizzjonali, tat-tagħmir tal-mobbiltà tagħhom jew tal-kelb tal-assistenza rikonoxxut tagħhom.

EŻONERAZZJONI

Jekk it-trasportatur jagħti prova li kwalunkwe hsara koperta bir-regoli dwar ir-responsabbiltà applikati mit-trasportaturi bl-ajru tal-Unjoni kif meħtieġ mir-Regolament (KE) Nru 2027/97 u l-Konvenzjoni ta' Montreal, inkluż mewt jew korriment, kienet ikkawżata jew ikkontribwita min-negliġenza jew attività illeċita jew ommissjoni oħra tal-persuna li tkun qed titlob kumpens, jew il-persuna li mingħandha tiegħu d-drittijiet tagħha, it-trasportatur għandu jkun eżonerat kompletament jew parzjalment mir-responsabbiltà tiegħu fil-konfront tar-rikorrent sa fejn tali negliġenza jew attività illeġali jew ommissjoni tkun ikkawżat jew ikkontribwiet għall-hsara.

SKADENZA GĦALL-ILMENTI RIGWARD IL-BAGALJI

F'każ ta' hsara, dewmien, telf jew qerda tal-bagalji, jeħtieġ li l-passiġġier fil-każijiet kollha jressaq ilment quddiem it-trasportatur bl-ajru malajr kemm jista' jkun. Jeħtieġ li l-passiġġier iressaq ilment fi żmien sebat ijiem f'każ ta' hsara lil bagalji li jkunu għaddew miċ-check-in, u fi żmien 21 jum f'każ li l-bagalji jdumu ma jaslu, fiż-żewġ każijiet mid-data li fiha l-bagalji jkunu tqieghdu għad-dispożizzjoni tal-passiġġier. Għal dak l-ghan, il-passiġġieri jistgħu jsibu formola ddedikata fuq is-siti web u fuq l-applikazzjonijiet online tat-trasportaturi bl-ajru li tista' tiġi ppreżentata bil-miktub jew online. Tali formola ta' lment jeħtieġ li tiġi aċċettata mit-trasportatur bl-ajru fl-ajruport bħala lment. Id-data tal-preżentazzjoni ta' tali lment għandha titqies mit-trasportatur bl-ajru bħala d-data li fiha jitressaq l-ilment skont l-Artikoli 31(2) u 31(3) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, anke jekk it-trasportatur bl-ajru jitlob aktar informazzjoni aktar 'il quddiem.

RESPONSABBILTÀ TAT-TRASPORTATURI BL-AJRU KONTRAENTI U EFFETTIVI

Jekk it-trasportatur bl-ajru li effettivament jagħmel it-titjira ma jkunx l-istess bħat-trasportatur bl-ajru kontraenti, il-passiġġier għandu d-dritt li jindirizza lment jew jagħmel talba għal indennizz kontra wiehed mit-trasportaturi bl-ajru. Dan jinkludi każijiet fejn ikun sar qbil dwar dikjarazzjoni speċjali ta' interess fil-mument tal-konsenja ma' kwalunkwe wiehed miż-żewġ trasportaturi l-ajru.

SKADENZA GHAL RIKORS

Kull rikors fil-qorti biex issir talba għal indennizz jehtieg li jsir fi żmien sentejn mid-data li fiha jkun wasal l-ingenju tal-ajru, jew mid-data li fiha l-ingenju tal-ajru suppost ikun wasal.

QERDA, TELF, HSARA JEW DEWMEN TA' TAGHMIR TAL-MOBBILTÀ

It-trasportatur bl-ajru huwa responsabbli għall-qerda, it-telf, il-ħsara jew id-dewmien ta' tagħmir tal-mobbiltà sal-limitu taħt l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal [it-trasportatur bl-ajru għandu jindika fil-parentesi l-ammont approssimattiv fil-munita lokali], fejn il-limitu tal-kumpens ikun applikabbli għal kull passiġġier u mhux għal kull bagalja.

Passiġġier jista' jibbenefika, mingħajr ebda kost addizzjonali, minn limitu oġġla ta' responsabbiltà billi jagħmel dikjarazzjoni speċjali li fiha jispeċifika l-kost tas-sostituzzjoni tat-tagħmir tal-mobbiltà tiegħu, mhux aktar tard miċ-check-in.

F'każ ta' qerda, telf, ħsara jew dewmien ta' tagħmir tal-mobbiltà, it-trasportatur bl-ajru għandu jhallas kumpens li ma jaqbiżx is-somma ddikjarata fid-dikjarazzjoni speċjali.

Qabel ihallas dan il-kumpens, it-trasportatur bl-ajru għandu jagħmel l-isforzi raġonevoli kollha biex jipprovdi immedjatament sostituzzjonijiet temporanji meħtieġa għat-tagħmir ta' mobbiltà lil hinn minn meta jintemm il-vjaġġ tal-passiġġieri kkonċernati.

BAŽI GHALL-INFORMAZZJONI

Il-baži għar-regoli deskritti hawn fuq hija l-Konvenzjoni ta' Montreal tat-28 ta' Mejju 1999, li hija implimentata fl-Unjoni permezz tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 (kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 889/2002 u bir-Regolament (UE)⁺) u fl-Istati Membri permezz tal-leġislazzjoni nazzjonali tagħhom.”

⁺ ĠU: jekk jogħgbok dahhal in-numru ta' referenza ta' dan ir-Regolament emedatorju.